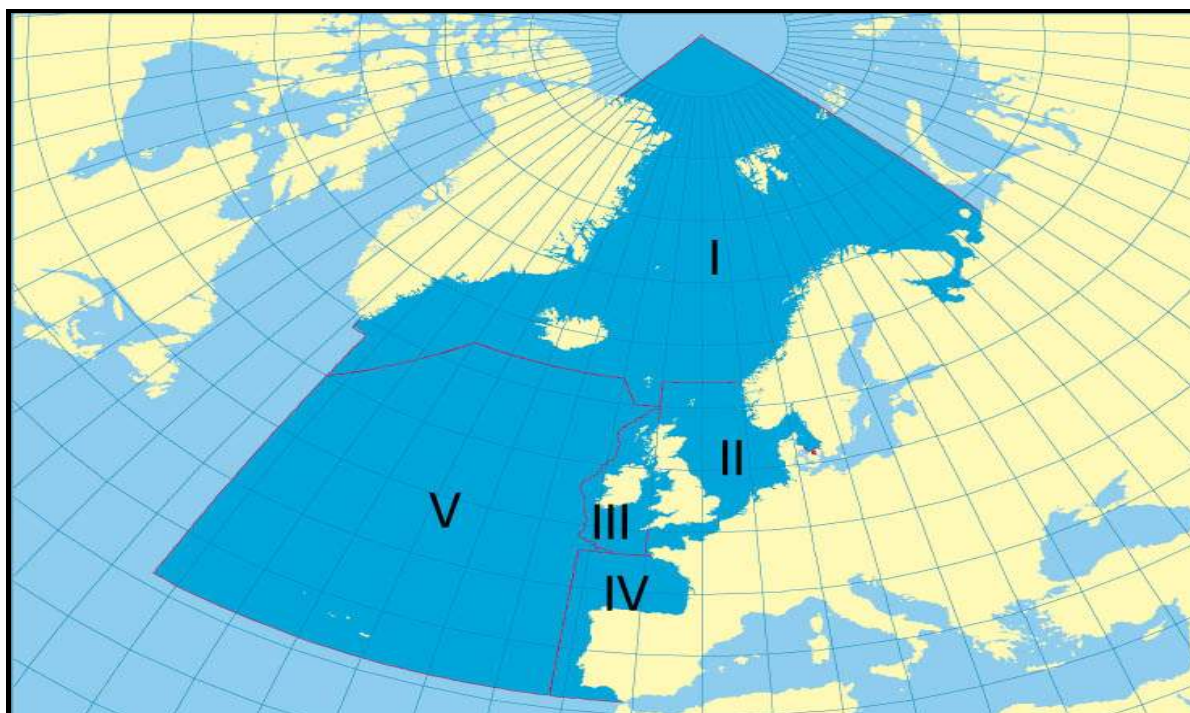


Plan för Havs- och vattenmyndighetens arbete inom ramen för regionala havsmiljökonventionen för Nordostatlanten, OSPAR 2013-2016



Havs- och vattenmyndigheten
Datum: 2013-05-10

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930, 404 39 Göteborg
www.havochvatten.se

Förord

I Regeringens Proposition En sammanhållen svensk havspolitik (2008/09:170) och i Skrivelsen om åtgärder för levande hav (2009/10:213) lyfts behovet av en samlad svensk handlingsplan för det internationella havsmiljöarbetet. I dessa styrande dokument framgår att det är regeringens bedömning ”att Sverige mer aktivt bör engagera sig i OSPARs arbete och att samarbetet mellan OSPAR och HELCOM bör stärkas, inte minst med beaktande av arbetet med det marina direktivet där de regionala konventionerna ges en framträdande roll. Det klargörs vidare att det ökade svenska engagemanget i OSPAR bör avspeglas i genomförandet av OSPAR:s ministermöte i september 2010” (Skr. 2009/10:213). Regeringen fastlår i skrivelsen att ”Sverige ska kunna ta på sig uppgiften att driva projekt inom relevanta områden i OSPARs Kommittéer”.

Regeringen har delegerat till Havs- och vattenmyndigheten (HaV) OSPARs delegationschefs ansvar. HaV har under 2012 arbetat med prioritering, resursbas utveckling och strukturering av verksamheten.

Dokumentet utvecklar ett förslag till plan för HaV och andra relevanta ansvariga myndigheters engagemang i OSPARs arbete för perioden 2013 – 2016. Ansvariga utpekade av Statens Geologiska Undersökning, Strålskyddsmyndigheten och Naturvårdsverket har bidragit till och granskat dokumentet.

Göteborg maj 2013

Björn Risinger

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING.....	4
I. KONVENTIONEN	5
Uppkomst och utveckling	5
Konventionsområde.....	6
Kontraktsparter.....	7
Juridisk innebörd.....	7
Principer, mål och strategier.....	8
II. OSPARS ORGANISATION OCH ARBETSSÄTT	10
OSPAR Kommissionen	10
Delegationschef, HoD	11
Samordningsgrupp, CoG.....	11
Jurist-lingvistisk grupp, J/L	12
Kommittéer och arbetsgrupper.....	12
Sekretariatet.....	13
OSPARS budget	13
III. OSPARS RELEVANS FÖR SVERIGE	14
Varför är de regionala konventionerna intressanta?	14
Varför är OSPAR intressant för Sverige?	14
Policydokument avseende OSPAR.....	19
IV. SVERIGES ARBETE I OSPAR.....	21
Hantering av OSPARS beslut och rekommendationer.....	21
V. FÖRSLAG TILL PRIORITERINGAR	25
Prioriterade geografiska område	25
Införlivande, genomförande och rapportering	25
Regional samordning för effektiv genomförande av havsmiljödirektivet.....	26
Prioriterade tematiska område	27
BILAGA 1. AKTIVITETSPROGRAM FÖR 2013.....	31
BILAGA 2. OSPAR MÖTESHEMA HÖST 2012 VÅR 2013.....	37
BILAGA 3. DEN SVENSKA RESURSBASEN	40
Bilaga 3 a Svenska experter i COBAM OSPAR-MSFD.....	42
BILAGA 4. GEMENSAMMA OSPAR-MSFD INDIKATORER.....	43
BILAGA 5. RAPPORTERINGSSKYLDIGHET OSPAR PER 2011.....	50
BILAGA 6. FÖRKORTNINGAR	53

Inledning

Sverige är fördragspart i den regionala havsmiljökonventionen för Nordostatlanten OSPAR (1992)¹. OSPAR är en formell sammanslutning genom vilken femton regeringar, tillsammans med EU, samarbetar för att skydda den marina miljön i Nordostatlanten (inklusive Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt). Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har ett övergripande ansvar för och genomförande av det internationella havsmiljöarbetet med tonvikt på Havsmiljödirektivet och de regionala havsmiljökonventionerna, HELCOM och OSPAR.

Från och med 2011-07-01 ligger ansvaret för att driva Sveriges arbetet i OSPAR på Havs- och vattenmyndigheten. HaV ansvarar för ledning och samordning av Sveriges medverkan i OSPAR. I det svenska arbetet för planering och genomförande av konventionen medverkar ett flertal andra myndigheter. Särskilt ansvar har

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Strålskyddsmyndigheten (SSM), Naturvårdsverket (NV) och Transportstyrelsen (TS). Exempel på andra viktiga statliga samarbetspartner är Försvarets forskningsinstitut (FOI), Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut (SMHI), Naturhistoriska Riksmuseet (NRM), Kemikalieinspektionen (Kemi) och Kustbevakningen (KBV). Det är HaVs ansvar följa upp deras arbete med genomförande av konventionen, sammankalla de till planeringsmöte och vid behov vägleda de i förhandlingsarbetet.

Detta dokument utvecklar ett förslag till plan för Sveriges engagemang i OSPARs arbete under perioden 2013 – 2016.

Planen ska ligga till grund och vara ett stöd för myndigheternas planering. Dokumentet spelar roll som kommunikations-instrument. Genom planen ska alla berörda aktörer känna till organisation, ansvarsfördelning och prioriteringar. Planen ska kunna ge deltagande myndigheter möjlighet att påverka, informera och hållas informerade om prioriteringar och aktiviteter. Planen förväntas också bli underlag för expertnätverkande i Sverige. Av särskild betydelse är nätverkande mellan experter och forskare som medverkar i utveckling av kunskapsbasen och genomförande av Havsmiljödirektivet och dess regionala samordning i Nordsjön och Östersjön. Det är tänkt att arbetet som genomförs i samarbete med OSPARs länderna ska följa havsmiljöförordningen/ direktivets 6-åriga livscyklar.

Planen består av två delar. En del som presenterar konventionen, arbetsformer och prioriteringar och som ska kunna gälla för perioden 2013 -2016 och en mer operativ del eller arbetsprogram som ska kunna revideras årligen. Det årliga arbetsprogrammet finns i bilaga 1 som bör uppdateras efter varje kommissionsmöte. Uppdateringen ska ta hänsyn till nationella prioriteringar, de av OSPAR kommissionens antagna överenskommelse och arbetsprogram för kommittéer och arbetsgrupper. Uppdateringen ska ta hänsyn till aktuella regeringskansliets policydokument och bör alltid vara klar 15 september inför myndighetens budget- och verksamhetsplanering.

En översyn bör göras senast 2015. Översynen bör baseras på en analys av omvärlden och utvärderingen av verksamheten, genomförda aktiviteter och prestationer. Utvärderingen föreslås ska vara av självutvärderingskaraktär och genomföras av de ansvariga myndigheterna tillsammans.

Dokumentet är uppbyggt i två delar. Den första delen består av fem avsnitt – avsnitt I till avsnitt V - och presenterar OSPARs arbete och HaVs prioriteringar. Den andra delen består av bilagor som pga. sin karaktär bör uppdateras mer kontinuerligt.

¹ [OSPAR Convention](#) står för Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic

Dokumentet har följande upplägg:

Efter denna korta inledning, ger Avsnitt I en introduktion till Konventionen.

Avsnitt II beskriver OSPARs organisation, strategier och kommittéväsen.

Avsnitt III ger svar på frågan *varför OSPAR är av relevans för Sverige?*

Avsnitt IV föreslår hur man kan strukturera upp arbetet i Sverige och på Havs- och vattenmyndigheten.

Avsnitt V ger ett förslag på svensk prioritering samt utvecklar en femårig aktionsplan (2013 – 2016)

Bilaga 1 presenterar det årliga aktivitetsprogrammet och går in mer i detalj på arbetet som ska genomföras under 2013.

Bilaga 2 presenterar möten som är aktuella för perioden fram till juni 2013 och som avslutar med OSPAR kommissionens möte i Göteborg.

I bilaga 3 presenteras den svenska resursbasen som under 2012 engagerades i arbetet och som förväntas stödja genomförande av Planen framöver.

Bilaga 4 presenterar hur OSPAR arbetar med samordning av havsmiljödirektivets indikatorer.

I bilaga 5 presenteras listan på överenskommelse som föranleder rapportering per 2011.

Bilaga 6 är en lista på förkortningar.

Planen har tagits fram av Laura Píríz från Havs- och vattenmyndigheten. Följande personer har bidragit med synpunkter: OIC samordnare Lovisa Zillen Snowball från SGU, RSC samordnare Anne Christine Hägg från Strålskyddsmyndigheten, HAZ samordnare Tove Lundeberg från Naturvårdsverket, samt avdelningschef Ingemar Berglund, enhetscheferna Bertil Håkansson och Kajsa Berggren, EIHA samordnare Jan Schmidtbauer Crona, Tobias Porsbring, Rasmus Kaspersson och juristerna Karin Wall och Niels Krabbe från Havs- och vatten myndigheten. Åsa Andersson har ansvarat för layout.

Planen har antagits av Havs- och Vatten myndigheten General Direktör, Björn Risinger, maj 2013.

I. Konventionen

Uppkomst och utveckling

Samarbetet i Nordöstraatlanten började 1972, präglad av Stockholmskonferensen, genom Oslo-konventionen mot dumpning. Denna utvidgades till att omfatta landbaserade källor och offshore-industri genom Pariskonventionen som antogs 1974. Dessa två konventioner slogs ihop, uppdaterades och utvidgades genom antagande 1992 av OSPAR-konventionen. Sammanslagningen av de två tidigare konventionerna stärkte det internationella samarbetet inom Nordsjöområdet.

Sverige har ratificerat OSPAR-konventionen (SÖ 1994:25) (konventionen nedan), som trädde ikraft den 25 mars 1998. Därmed är Sverige folkrättsligt bunden av konventionen sedan detta datum.

Vid ratificering hade konventionen fyra tillämpningsområden som anges i fyra bilagor till konventionen. Dessa är:

förebyggande och avveckling av föroreningar från landbaserade källor,

förebyggande och avveckling av föroreningar från dumpning eller förbränning,

förebyggande och avveckling av föroreningar från offshore källor, och bedömning/utvärdering av den marina miljöns kvalitet

Liksom HELCOM i Östersjön har OSPAR tidigt fokuserat på föroreningar och farliga ämnen. Harmonisering med EUs REACH direktiv och senare antagandet av **en femte bilaga om biologisk mångfald och ekosystemansatsen** var därför ett viktigt steg som delvis ändrade OSPARs uppmärksamhet från föroreningsproblematiken. Den femte bilagan har nu blivit central för OSPARs arbete. Den lägger tonvikt på biologisk mångfald status beskrivning, skydd, uppföljning och konsekvensbedömning av andra typer av belastningar än de som uppfattas som direkt förorenande. Konventionens femte bilaga förbinder parterna att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda konventionens havsområden mot den negativa påverkan människans aktiviteter har på miljön, samt att återställa och restaurera drabbade områden. Konventionen ger OSPAR-kommission behörighet för **förvaltning av mänsklig aktivitet** med undantag av fiske och sjöfart. OSPAR har inte rådighet över fiskeriförvaltning och reglering av sjöfart däremot arbetar Konventionen med skydd av hotade fiskarter och för fisk viktiga habitat samt havsmiljörisker som följer med sjöfart, till exempel främmande invasiva arter.

Konventionen har nyligen anpassats för att täcka in reglering av koldioxidlagring. EU har antagit ett direktiv om geologisk lagring av koldioxid. Som en följd där av har regeringen i mars 2012 antagit en lag [Prop. 2011/12:125]².

Konventionsområde

Konventionens område (nedan OSPARs havsområdet) är väldigt stort, ca 13,5 miljoner km², indelade i fem olika delområden (se figur 1). Den sträcker sig från Arktis i norr till den oceaniska mitt atlantiska ryggen i väst och Gibraltar i syd. Den östra gränsen inkluderar område som idag är delar av Ryssland, som inte är part i konventionen.

I Sverige omfattar OSPAR konventionen Skagerrak och Kattegatt till en linje som går mellan Kullen och Gilberg Hoved (vid Gilleleje på Själlands nordkust). Det innebär att delar av Skåne och Västra Götalands län samt hela Hallands län omfattas av två regionala havsmiljökonventioner, OSPAR och HELCOM.

² I Lagtexterna står det om Ospar på s. 88ff, 92, 101 (författningskommentaren till 15 kap. 32 a §), 104 (22 kap. 1 a §) och 105 (22 kap. 25 d §).

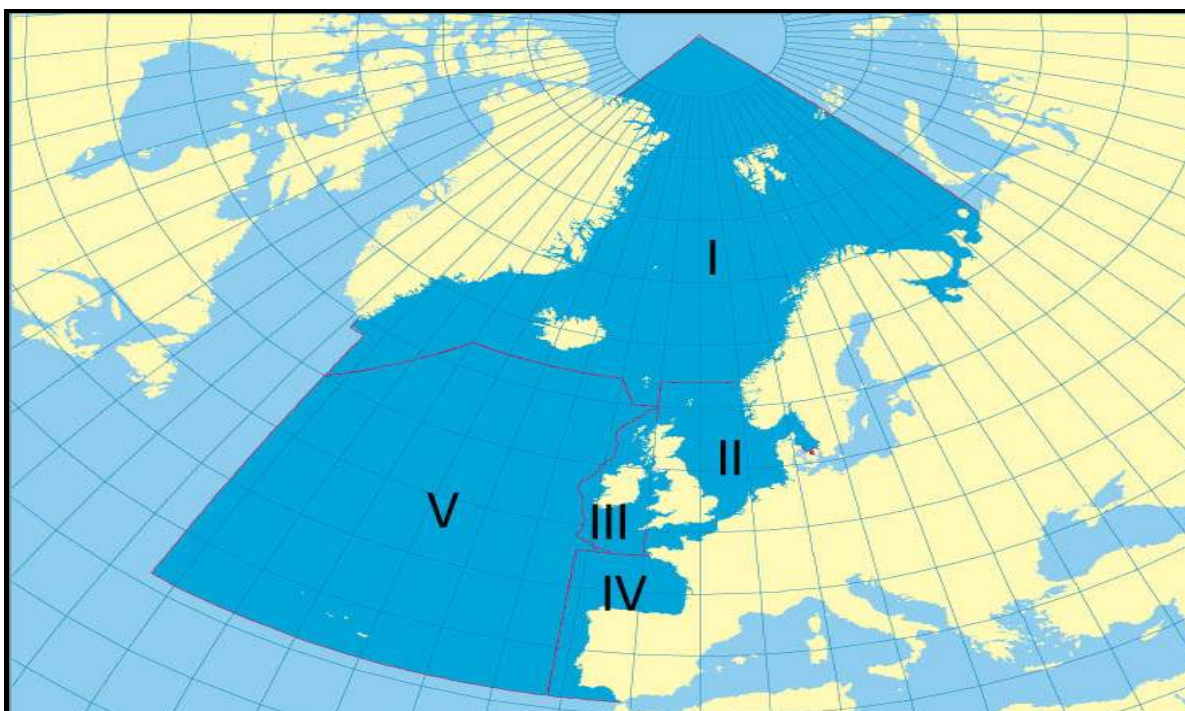


Fig 1. OSPARs konventionsområde och dess delregioner.

Kontraktsparter

Konventionen samlar femton länder med kuster och avrinningsområden i västra Europa och den Europeiska Unionen, som har ratificerat och är part i Konventionen. De femton länderna som är kontraktsslutande parter till OSPAR är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Island, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Sverige, Schweiz och Storbritannien. Finland är part i OSPAR med anledning av att vissa av dess floder flyter till Barents hav. Luxemburg och Schweiz är parter på grund av deras placering inom avrinningsområdena till Rhenfloden.

Juridisk innebörd

Arbetet med att genomföra OSPAR-konventionen och dess strategier sker genom antagandet av **beslut** som är juridiskt bindande för de kontraktsslutande parterna, (dvs. måste införlivas i svensk rätt och eller annat sätt som säkerställer verkställande), samt genom antagandet av **rekommendationer** (ej juridiskt bindande) och andra överenskommelser.

Enligt konventionens artikel 13(2) är ett beslut (decision) inom OSPAR bindande efter en implementeringstid om 100 dagar för de parter som röstat för beslutet och inte återkallat sitt godkännande. Enligt vissa angivna procedurer kan även part som röstat mot ett beslut bli bunden om de lämnar sitt godkännande i efterhand. Enligt konventionens artikel 23 ankommer det på kommissionen att utvärdera hur parterna följer sina åtaganden. Detta sker på grundval av rapportering från parterna själva. För det fall part inte följer sina åtaganden enligt konventionen eller OSPAR-beslut kan Kommissionen, när den finner det lämpligt, besluta om åtgärder för att säkerställa implementering, inklusive åtgärder för att bistå part i att implementera sina åtaganden. Tvistlösning under konventionen kan emellertid inte initieras av kommissionen utan endast på begäran av en part enligt artikel 32.

Beslut och rekommendationer anger åtgärder som ska vidtas av de kontraktsslutande parterna. Dessa åtgärder kompletteras med andra typer av överenskommelser, till exempel:

- överenskomna program för övervakning, insamling av data och rapportering
- riktlinjer eller vägledning för hur varje program eller åtgärd bör genomföras

- åtgärder som ska vidtas av OSPAR-kommissionen, eller OSPARs sekretariat på uppdrag av de kontraktsslutande parterna.
- samarbetsöverenskommelse med andra kompetenta myndigheter (enligt UNCLOS) liksom fiskeriförvaltningsorganisationer

Sammanfattningsvis finns till OSPAR-konventionen kopplat åtgärder mot utsläpp från landbaserade källor, från dumpning eller förbränning, från havsbaserade källor, utvärdering av havsmiljöns status samt skydd och bevarande av ekosystemen och den biologiska mångfalden.

Principer, mål och strategier

Konventionens parter ska arbeta för att förhindra och helst stoppa förorening av havet samt vidta nödvändiga åtgärder för att skydda havsmiljön. OSPAR konventionen bygger på moderna miljöprinciper som försiktighetsprincipen (PP), principen om att förorenaren betalar (PPP), principerna att främja användningen av bästa tillgängliga teknik (BAT) och bästa miljöpraxis (BEP), samt principerna om förebyggande åtgärder och att åtgärder bör ske i första hand vid källan. Hållbar utveckling genom tillämpning av ekosystemansatsen är ytterligare en princip som ska präglade OSPARs arbete. Människors hälsa ska skyddas och havets ekosystem bevaras och restaureras i de fall där havsområden har skadats.

Att definiera och fastställa ekologiska miljömål och tillhörande delmål och indikatorer, att uppdatera kunskap om ekosystemets status, samt att genomföra förvaltningsåtgärder ses som viktiga moment i OSPARs tillämpning av ekosystemansatsen.

2010 antog de avtalsslutande parterna i konventionen en serie strategiska mål för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten 2010-2020. ("Nordostatlantens miljöstrategi"). De strategiska målen är följande:

1. att stoppa och förhindra till 2020 ytterligare förluster av *biologisk mångfald* i OSPARs havsområdet, att skydda och bevara ekosystem samt för att återställa, om möjligt, marina områden som har påverkats negativt;
2. att bekämpa *övergödningen* i OSPAR havsområde, med det slutliga målet att uppnå och behålla en god marin miljö status där antropogen övergödning inte förekommer;
3. att förhindra förorening av OSPAR havsområde genom att kontinuerligt minska utsläpp och läckage av *farliga ämnen*, med det slutgiltiga målet att uppnå koncentrationer i den marina miljön som ligger nära bakgrundsnivåerna för naturligt förekommande ämnen och nära noll för av människan framställda syntetiska ämnen;
4. att förhindra och eliminera föroreningar och vidta nödvändiga åtgärder för att skydda OSPARs havsområde mot de skadliga effekterna av *olje-och gasverksamhet* genom att ställa miljömål och förbättra mekanismer för förvaltningen, så att människors hälsa och de marina ekosystemen bevaras, och när så är möjligt, återställa havsområden som har påverkats negativt;
5. att förhindra förorening av OSPAR havsområde från *joniserande strålning* genom progressiva och stora minskningar av utsläpp och läckage av radioaktiva ämnen, med slutmålet att koncentrationerna i miljön nära bakgrundsnivåerna för naturligt förekommande radioaktiva ämnen och nära noll för artificiella radioaktiva ämnen;
6. att säkerställa en integrerad förvaltning av mänskliga aktiviteter för att minska påverkan på den marina miljön, med beaktande av effekterna av, och svar på, klimatförändringar och försurning av haven;
7. att underlätta och samordna arbetet i berörda avtalsslutande parterna för att uppnå en god miljöstatus enligt EU: s havsmiljödirektiv till 2020.

Dessa strategiska mål är direkt samankopplade med EUs havsmiljödirektiv och styrande för de olika expertkommittéerna. Målen verkställs genom fem tematiska strategier och ett gemensamt övervakningsprogram (se Joint Assessment and Monitoring Programme 2010-2014 /JAMP, OSPAR Agreement 2010-4). OSPARs länder förväntas uppnå målen med hjälp av operativa arbetsprogram³. Strategiarbetet och dess arbetsprogram följs av fem Kommittéer och en samordnande grupp (Coordination Group/CoG).

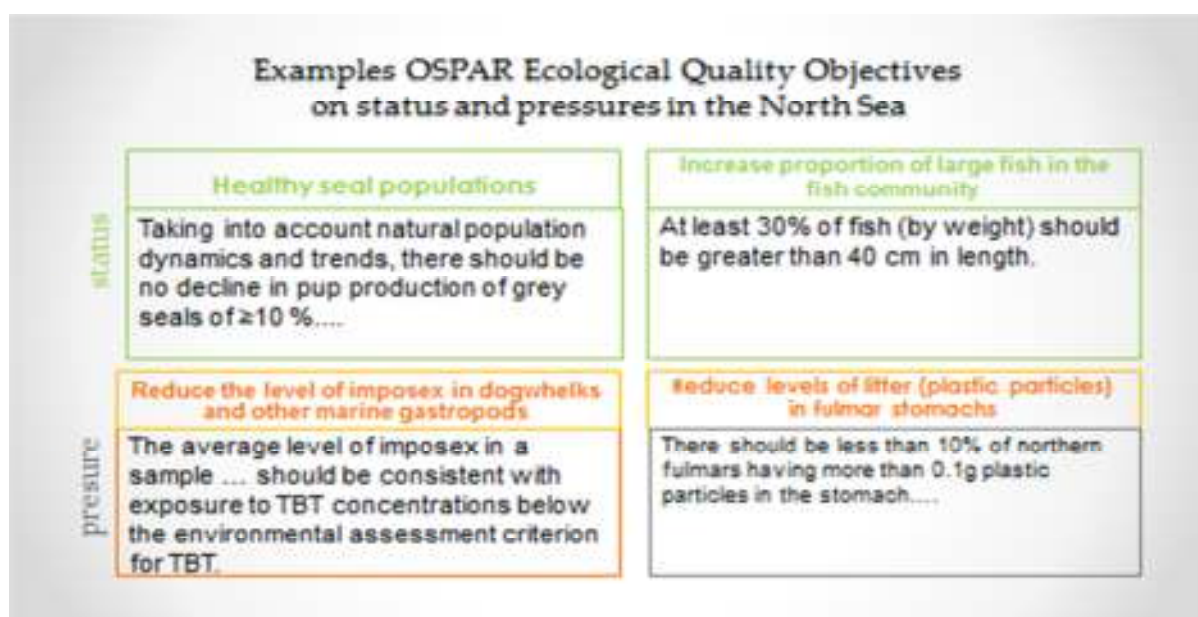
De fem tematiska strategierna och dess ansvariga kommittéer är:

- biologisk mångfald och ekosystemansatsen (BDC & EIHA)
 - övergödning (HASEC)
 - farliga ämnen (HASEC)
CoG
 - havsbaserad olje- och gasindustri (OIC)
 - radioaktiva ämnen (RSC)
- } Samordning

Strategierna finns att läsas på www.ospar.org och ligger till grund för utveckling av prioriteringar i Avsnitt V. För varje strategi finns en expertkommitté och ett arbetsprogram som revideras årligen. Kommittéerna kan bestå av flera underliggande arbetsgrupper av mer permanenta eller tillfällig karaktär. Varje grupp har sina arbetsbeskrivningar.

Nordostatlantens miljöstatus har granskats och kommer även i framtiden att granskas genom periodiska kvalitetstatusbedömningar som publiceras i en rapport - QSR (Quality Status Report). Sverige och andra länder har delvis använt sig av QSR 2010 i den inledande bedömningen för havsmiljödirektivet. Under denna plan perioden kommer arbetet för en ny QSR rapport att påbörjas.

I regionen Nordsjön, där Skagerrak och Kattegatt ingår, har OSPAR länderna tagit ytterligare ett steg och vidareutvecklat de strategiska målen i Ecological Quality Objectives / EcoQ. Uppföljning av EcoQ med syfte att bedöma miljöstatusen i Nordsjön vilar på ett dataset av gemensamma indikatorer. Detta arbetssätt som har inspirerat havsmiljödirektivet kommer att kompletteras med ytterligare indikatorer som har sin grund i havsmiljödirektivet.

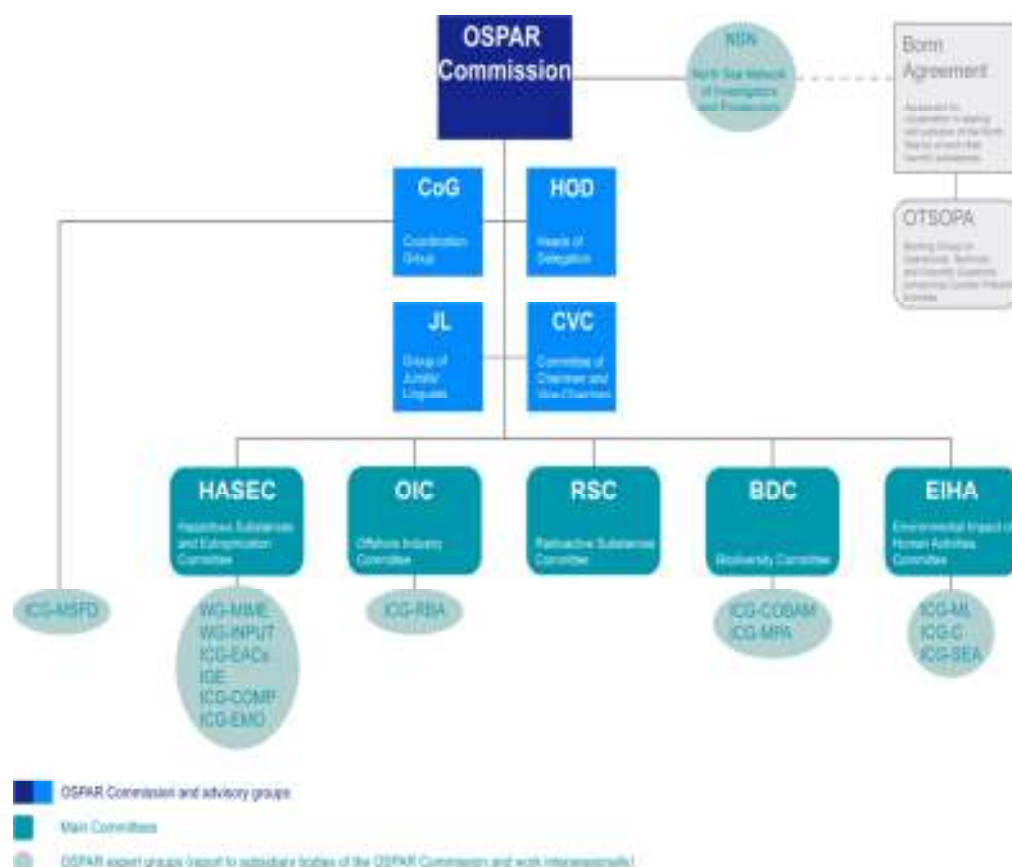


³ De strategiska målen, de tematiska strategierna och dess operativa arbetsprogram består av aktiviteter som ska genomföras av länderna var för sig och tillsammans.

II. OSPARs organisation och arbetssätt

I Bergen 2010 fattade OSPARs ministrar beslut om en omstrukturering av OSPARs organisation och dess sätt att organisera arbetet (Fig 2). Omstruktureringen är tänkt att säkra strategiarbetet, möjliggöra full anpassning till havsmiljödirektivet, en integrering av ekosystemansatsen och att ta bättre hand tvärgående teman och faktorer så som klimatförändringar, övervakning och forskningsbehov.

De parterna i OSPAR som också är EU:s medlemsstater, uttryckte 2010 på ministermötet att OSPAR ska vara den plattformen genom vilken de ska samordna sitt arbete med att genomföra EU:s havsmiljödirektiv på regional nivå i Nordostatlanten.



Figur 2. Organisationsschema över OSPAR. Den organisatoriska strukturen av OSPAR ändrades senast 2010.

OSPAR Kommissionen

OSPAR kommissionen, som upprättats under konventionen, är den instans genom vilken femton regeringar och EU, kommer överens om att skydda den marina miljön i Nordostatlanten. Kommissionen är OSPARs högsta beslutande organ och antar beslut, rekommendationer, överenskommelser och vägledningar. Kommissionen ger även ut publikationer av arbeten som genomförts i Kommittéerna och arbetsgrupperna.

Kommissionen är en s.k. behörig organisation som har mandat, i enlighet med artikel 197 i FN:s konvention om havsrätt (UNCLOS) om regionalt samarbete, att styra internationellt samarbete för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten. Mandatet sträcker sig till Arktis och områden bortom kontraktparternas nationella jurisdiktion (ABNJ). Detta ger OSPAR ett unikt ansvar och möjlighet

att vara drivande i och sammankallande för samarbetet mellan internationella organisationer med sektoriellt förvaltningsansvar i regionen. Huruvida den regionala nivån, i form av havsmiljökonventioner och regionala fiskeriförvaltningar, ska få utforma och reglera verksamheter i områden utanför nationell jurisdiktion är föremål för debatt under UNCLOS i FN.

OSPAR arbetar med regional harmonisering av havsmiljöpolitik med tonvikt på utarbetandet av övervakningsprogram (se CEMP och CAMP) och åtgärder (liksom rekommendationer och beslut) för att skydda den marina miljön. Kommissionen godkänner och ger ut status bedömningar (QSR) och följer upp genomförandet av de olika åtagandena.

Möten och förhandlingar regleras formellt av arbetsordningen (rules of procedure). Kommissionen träffas en gång per år och kallar samman till ministermöte med jämna mellanrum, ibland tillsammans med HELCOM. Inför 2020 planeras ett gemensamt ministermöte.

Länderna turas om att vara värd för och bekosta Kommissionsmötena. 2013 möts Kommissionen i Göteborg. I Sverige är det delegationsledaren (HOD) dvs. Havs- och vattenmyndigheten som representerar Sverige i såväl HoD-möten som i Kommissionen.

Viktiga aktörer i Kommissionen är förutom parterna samarbetsorganisationer som ICES och NEAFC och permanenta observatörer liksom, WWF, Oceana, Bird International och KIMO.

Kommissionen, HoDs och CoG möten leds av en ordförande. Till sin hjälp har ordföranden två viceordföranden. Ordförandena nomineras av HoD och väljs av kommissionen⁴.

Delegationschef, HoD

I OSPAR träffas Heads of Delegation två ggr per år, HoD (1) och HoD (2). HoD diskuterar policy frågor och utestående frågor i Kommittéerna, samt frågor som rör mer praktiska och administrativa arrangemang, dvs. datavårdskap, vilken KP som kan tänka sig att arrangera möten, budgetförslag, personalfrågor i sekretariatet, hur man ska hantera frågan om "lead countries" och "task managers", frågor om observatörskap (både observatörer i OSPAR likväl som att OSPAR självt söker observatörskap).

På HoD möten medverkar EU aktivt men observatörer har inte tillträdde.

HoD ger råd till, samlar och samordnar Kommitté-HoDs och leder arbetet och förhandlingar inför kommissionsmötet och inför HoD och CoG-mötena.

HoD ska säkerställa att för Sverige strategiska eller problematiska frågor liksom frågor av diplomatisk karaktär lyfts tidigt till Regeringskansliet för diskussion och policy vägledning samt vid behov instruktioner.

Samordningsgrupp, CoG

Coordinating Group (CoG) är en mycket viktig grupp. Den träffas ofta i anslutning till HoD och har som uppgift att koordinera och styra Kommittéerna, ta hand om tvärgående frågor med fokus på havsmiljödirektivet, ekosystemansatsen, klimatförändringar, övervakning och miljödata. CoG öppnar och stänger arbetsgrupper och analyserar kontinuerligt arbetsbeskrivningar (Terms of Reference, ToR) och beställer kunskapsbehovsanalyser. Det finns en viss överlapp med HoD-gruppen och det är därför viktigt att OSPARs HoD även är aktiv och ledande på CoG.

Till CoG lyfter kommitté ordförandena och ICES framsteg eller problem med olika frågor och aktiviteter. CoG adresserar former för hantering av sakfrågor och har stor fokus på Havsmiljödirektivet och samordning av regionala instrument för dess genomförande. Även ansvarig EU handläggare för havsmiljödirektivet medverkar i CoG.

Den regionala samordningen av Havsmiljödirektivet diskuteras på CoG. Deltagande av HaVs ansvarig och/eller samordnare för Havsmiljödirektivet kan vara lämplig.

⁴ 2012 nominerades och valdes till ordförandeposten Victor Scobar från Spanien och till viceordförandeposten Richard Moxon från Storbritannien och Laura Píriz från Sverige.

Jurist-lingvistisk grupp, J/L

J/L är OSPARs jurist-lingvistiska grupp. Denna granskar förslag till rekommendationer och beslut samt ändringar av dessa ur ett juridiskt och språkligt perspektiv. J/L gruppen gör redaktionella ändringar av textförslag som kommer från Kommittéerna och ser till att dessa är rättsligt korrekt. J/L gör även bedömningar om OSPARs mandat och förhållande till havsrättskonventionen och annan internationell lagstiftning. Under senare tid har JL haft ökad arbetsbelastning. Svenska jurister som arbetar med J/L har också en viktig roll att spela i Sverige då de bör säkerställa att underlaget ligger i linje med svensk rätt.

I Sverige är det viktigt att de ansvariga myndigheternas jurister (HaV, SGU, SSM, NV, TS) medverkar i granskning av OSPARs beslut och rekommendationer. Det kan vara aktuellt med deltagande av jurister från andra myndigheter i J/L. Kommitté-HoD bör ha en överblick över vilka dokument som kommer att granskas av J/L och i förväg se vilken juridisk stöd som kommer att behövas.

För hantering av frågeställningar utanför nationell jurisdiktion krävs kunskaper om internationell rätt och UNCLOS.

Kommittéer och arbetsgrupper

Frågor som är av saknatur hanteras i Kommittéerna och förslag från Kommittéerna till rekommendationer och beslut granskas nationellt och av J/L som en förberedelse för kommissionsmötet där beslut sedan fattas.

OSPARs Kommittéer är följande:

- BDC (Biodiversity Committee): ansvarar för biologiskmångfaldsfrågor och kopplar till beslut som tas inom ramen för CBD och EUs strategiska plan för biologisk mångfald. BDC klassificerar och kartlägger habitattyper, gör status beskrivningar och listar hotade arter och habitat i behov av skydd. Under BDC har OSPAR inrättat ett nätverk av marina skyddade områden (MPA) som bör påvisa ekologisk koherens. Nätverket sträcker sig även till områden utanför nationell jurisdiktion eller internationellt vatten i delregion V.
- EIHA (Environmental Impact of Human Activities): ansvarar för ett mycket brett område som rör mänsklig belastning och påverkan på den marina miljön. Denna kommitté arbetar fram vägledning för placering av olika verksamheter i "havsrummet", sektorsövergripande frågor, riskbedömning, utveckling och tvärsektoriella instrument som havsplanering och samhällsekonomiska analyser.
- HASEC (hazardous substances and eutrophication): ansvarar för frågor om farlighetsgrad och spridning av miljögifter och dess effekter på biota. HASEC ansvarar också för övergödningsfrågor, utflöde av näringsämnen från land och belastning via luft.
- OIC (Offshore Industry Committee): ansvarar för att ta fram vägledning, rekommendationer och beslut som syftar till att minimera den påverkan offshore-industrin kan ha på den marina miljön. Risker förknippade med olje- och gasindustrin står i fokus men även geologisk lagring av CO₂ behandlas i OIC. OIC har hög relevans för Arktis. Den privata industrin är aktivt i OIC.
- RSC (Radioactive Substances Committee): ansvarar för frågor som rör radioaktiva ämnen och dess spridning i den marina miljön. RSC behandlar riskbedömningar, metodfrågor och utvärderingar.

Kommittéer och arbetsgrupper har alltid en arbetsbeskrivning (ToR) som, vid behov uppdateras. Kommittéer leds av en ordförande som väljs av de kontraktsslutande parterna. Arbetet följer ett årligt arbetsprogram (working program) med produkter och leveranstider och som godkänns av kommissionen. Ett beslut eller en rekommendation kan vara en produkt i ett arbetsprogram.

Under Kommittéerna kan det finnas mer eller mindre etablerade arbetsgrupper som leds av medordförande/co-chairs och / eller aktivitets grupper som arbetar under sakkunnig ledare

(taskmanager). Länder tar ledningsansvar (leading country) för grupper och/ eller aktiviteter som ska genomföras.

Sekretariatet

OSPAR har till sin förfoga ett Sekretariat som stödjer organisation och genomförande av verksamheten. OSPAR:s sekretariat har sitt kontor i London. Sekretariatet hjälper till med samordning och strukturering av genomförandet av det som Kommissionen fattar beslut om inklusive möten. Till skillnad från HELCOM driver inte OSPARs sekretariat projekt eller förvaltar externt finansiellt stöd. Eventuella projekt och gemensamma aktiviteter drivs av länderna utifrån de organisationer (myndigheter eller deras kunskapscentra) som har kunskapsbehovet och/eller ska institutionalisera resultatet.

OSPARs budget

OSPAR-kommissionen fattar beslut om budget som förgranskas på HoD-möte. Jämfört med andra konventioner och med hänsyn till OSPARs prestation är budgeten väldigt liten. Den ligger på ca 14 miljoner kronor per år. Budgeten är främst avsedd för sekretariatets funktion. I den budgeten ingår administration av ett fåtal databaser. Budgeten bärs av de kontraktsslutande parterna genom en avgift. Avgifterna för de kontraktsslutande parterna baseras på en fast andel och FN omräkningsfaktorer som är relaterade till befolkning. För Nordsjöländerna finns ett fast påslag. Avgifterna från KPs täcker t. ex. sekretariatets kostnader (löner, material, osv.), rådgivning från ICES, databaser och datahantering samt inflationskostnader. I Sverige ansvarar Miljödepartementet för att avgiften betalas. Tyskland, Storbritannien och Frankrike står för ca 45% av budgeten och Sverige för 0,06%. Genom att multiplicera budgeten med 0,06 får man en indikation på den andel som tillfaller Sverige.

Liksom andra havsmiljökonventioner i Europa står OSPAR inför behovet av att modernisera sitt informationssystem så att det bland annat kan leva upp till EU:s INSPIRE och havsmiljödirektivet. En modernisering av OSPARs informationssystem kommer att medföra en markant ökad kostnad. Men också vinster i form av förenklad rapportering och ökad tillgänglighet och användbarhet av produkter.

Huvuddelen av OSPARs verksamhet leds från och finansieras av kontraktparternas myndigheter som deltar i Kommittéer och genom sakkunniga experter som medverkar i arbetsgrupper. Kontraktsparterna turas om att anordna möten i OSPARs fem huvudsakliga Kommittéer och i dessa Kommittéers arbetsgrupper.

Parterna ska även turas om att ordna kommissionsmöten. Sekretariatet har överblick över vilka som står på tur att ordna möten. Ett möte med tolkning (engelska/franska) kostar ca 600 000 kronor. Ett icke-tolkat Kommittémöte eller arbetsgrupp är betydligt billigare att ordna. SE står på tur för att ordna kommissionsmöte 2013, EIHA-möte 2014 och eventuellt OIC-möte 2015. För att kunna reducera kostnaderna finns det en tendens att inte tolka kommittémöten.

III. OSPARs relevans för Sverige

Varför är de regionala konventionerna intressanta?

Intresset för havet i alla dess aspekter har ökat markant under de senaste decennierna. Havet är ett öppet, komplext och dynamiskt ekosystem där det sällan finns distinkta och i naturen grundade gränser. Dessa egenskaper gör havet till ett öppet ekosystem och "common pool" som föranleder behovet av ett komplext förvaltningssystem. Havet är en så kallad komplex gemensam resurspool med rörliga, gränsöverskridande naturelement och företeelser, resurser och resursbrukare. Till det kan man lägga till drivkrafterna i marknadsekonomin och samhällets behov och val. För att havsförvaltningen ska vara effektiv måste förvaltningen organiseras så att man adresserar ett och samma problemområde tvärs olika rums- och tidsskalor i det ekologiska- och institutionella/sociala systemet. Regionala havsmiljökonventioner är en del i ett system av inkapslade och sammankopplade institutioner. Dessa bör ha så långt det är möjligt samma utgångspunkter, gemensamma mål och ansatser som tillsammans ger ökad förutsägbarhet och minskad risk⁵. Figur 5 illustrerar OSPARs sammankopplade institutioner som arbetar för biologisk mångfaldfrågor.

Varför är OSPAR intressant för Sverige?

OSPARs ansvarsområde innefattar många havsmiljöfrågor i ett stort geografiskt och variationsrikt område (se fig 1). Området inkluderar vatten innanför och utanför nationellt jurisdiktion. Den regim som styr (governance) det som blir utfallet i form av havets miljöstatus i Nordsjön, inklusive Kattegatt och Skagerark, är institutionellt komplex. Regimen består av många aktörer med regleringsmandat där OSPAR med sina kontraktpartners (Norge, Island, och EU) är en av dem. Medans havsmiljö konventionen OSPAR har ekosystemansatsen som utgångspunkt och söker sektoriell integrering har de flesta andra aktörer, såväl regionala som globala, (NEAFC, ICCAT och NASCO, och ASCOBAM, IMO, IWC, ISA), ett mer renodlat och/eller sektoriellt ansvar. Vid sidan av de nämnda aktörerna finns det väl omfattande och horisontella konventioner som CBD och Klimatkonventionen och plattform för samarbete som Arktiska Rådet. Inom alla dessa organisationer pågår det processer som interagerar med och starkt påverkar varandra bland annat i arbetet med havsmiljöns status. Ett exempel är EUs havsmiljödirektiv som för ett framgångsrik genomförande förutsätter engagemang på många nivåer och sektorer.

För Sveriges del är det viktigt att uppträda enhetligt och samlat i de olika delarna av denna komplexa regim. Hypotesen är att när Sverige medverkar i processer och genomför och producerar i samklang med andra länder är Sverige med och styr det som blir utfallet i form av havets miljöstatus i Nordsjön, inklusive Kattegatt och Skagerark. Såväl processlärandet som deras utfall kommer till användning i andra processer, inklusive sådana som har betydelse för Östersjön, FN; RFMOs och Arktis.

⁵ Institutioner (regler, normer) skapas för att få naturresursbrukare, samhällen, länder att ansluta sig till uppsättningar av regler och praxis som föreskriver beteende och förväntningar. Fördelningen av förmåner och kostnader med skalöverskridande kopplingar är inte sällan källa till konflikter. För att kunna lösa interaktionen tvärs över skalor (tid och rum) bygger man inte sällan upp uppsättningar eller regimer av institutioner. I en regim interagerar institutioner med varandra på olika sätt. Till exempel vårt förhållningssätt till och själva havsmiljön "därute" i Skagerrak påverkas av ett komplex institutionell regim där förenta nationernas konvention om havsrätt (UNCLOS) med sin exklusiva ekonomiska zon arrangemang, globala regimer som behandlar miljöbelastningar bl.a. oljeutsläpp från fartyg (IMO) och dumpning av avfall till havs (London Konventionen), fiske genom NEAFC, en regional havsmiljö konvention (OSPAR). Dessa institutioner interagerar med varandra - antingen påverkar varandras prestationer eller påverka varandras beslutsfattande. Vissa problem-områden regleras bäst genom att nationella, regionala och globala regim delar samma eller liknande mål tvärs skalorna. Denna typ av regim uppbyggd av "inkapslade" institutioner i varandra utgör grunden för fall av interaktion där skillnaden i medlemskapet är en viktig egenskap. Modellen förutsätter för att vara effektivt god kommunikation mellan nivåerna.

Nedan redogörs kort för relevansen av OSPARs arbete för havsmiljön och för relaterade processer som leds av andra aktörer. Samordning kan också ha betydelse ur ett resurs-effektivitet och besparingsperspektiv, vilket är särskilt relevant för genomförande av Havsmiljödirektivet.

OSPAR och internationell rätt

Generellt är internationell och regional samverkan nödvändig för att säkerställa god havsmiljöstatus och för att samordna villkorandet av bruket av fugitiva, gemensamma naturresurser. De regionala konventionerna erbjuder en institutionell ram för detta arbete. I enlighet med förenta nationernas havsrättskonvention, UNCLOS artikel 17 är samarbete på regional och global basis inte ett val staterna har, utan deras skyldighet. Förutom i UNCLOS, har OSPAR en roll att spela i genomförandet av andra viktiga globala konventioner liksom CBD. Inte alla regioner har konventioner vars genomförande drivs av länderna själva. Utan några regioner har konventioner vars genomförande drivs av program som förvaltas med stöd från UNEP. Exempel på havsmiljökonventioner som drivs som UNEP program är Nairobi, Abidjan, Cartagena, La Antigua konventionen. Globalt är UNEPs program en mötesplats för samordning och utbyte av erfarenheter mellan de självgående havsmiljökonventionerna och programmen. OSPAR och HELCOM har i detta sammanhang mycket goda erfarenheter att samarbeta med andra regioner.

Intressant att uppmärksamma är att OSPARs verksamhet verkar vara väl känt internationellt.

OSPAR och den upptäckta biologiska mångfalden och det oreglerade havet

Ett viktigt område är OSPARs område V (se figur 1), där OSPARs arbete är präglad av regimen som gäller utanför nationell jurisdiktion. I detta område arbetar OSPAR med bildandet av ett nätverk för skyddade områden utanför nationell jurisdiktion, något som CBD kräver och är globalt banbrytande på. Arbetet presenteras som bästa praxis inom ramen för FN:s generalförsamling där en process har påbörjats för att anpassa UNCLOS så att den kan bli ett redskap för att skydda biologisk mångfald på internationellt vatten. OSPARs arbete för beskrivning och skydd av områden med hög ekologisk eller biologisk signifikans kan också komma att ha betydelse för Arktis. OSPARs verksamhet utanför nationell jurisdiktion har betydelse för och prioriteras av de andra nordiska länderna dvs. Norge, Island och Danmark (Grönland och Färöarna). Prioriteringen har sin grund i dessa länders möjlighet att förlänga den nationella jurisdiktionen över havsbottenarna längs med kontinentalsöckeln upp till 350 nautiska mil.

OSPAR och integrering av havsmiljöhänsyn i andra politik områden

I havsförvaltning är brist på tvärssektoriell samordning ett känt faktum. OSPARs konvention ger inte OSPAR någon behörighet över förvaltning av fiske och sjöfart. Inte heller för utvinning av mineraler utanför nationell jurisdiktion. Följaktligen krävs ofta samarbete mellan OSPAR och behöriga organisationer såsom NEAFC, IMO och ISA som har behörighet för förvaltning av dessa specifika näringar.

OSPAR föreslår bildandet av ett kollektivt arrangemang eller plattform för samarbete och samordning mellan organisationer/myndigheter som har sektoriell förvaltningsbehörighet på internationellt vatten. Syftet är att säkerställa skydd av djuphavsområden som hyser höga biologiska värden med hjälp av skyddade områden och andra områdesbaserade förvaltningsformer.

OSPARs arbetssätt inbjuder till gemensam tvärssektoriell beredning på internationellt vatten. Detta uppmanar till och förväntas som följd även stärka Sveriges nationella tvärssektoriella samordningen, med tonvikt på svenska positioner i RFMOs om fiske och i IMO om sjöfart. OSPARs samarbete med NEAFC har utvecklats och stärkts med tiden.

OSPAR och FN-organ, globala konventioner, och omvärlden

OSPAR samlar ofta länderna kring genomförande av beslut som tas inom FN:s generalförsamling UNGA, IAEA, IMO, UNEP, FAO, och inom relevanta globala konventioner som CBD och London. CBDs strategiska plan och mål samt dess arbetsprogram för kust- och marin miljö och skyddade områden präglar starkt arbetet inom OSPARs Kommittéer för biologisk mångfald och användandet av ekosystemansatsen (BDC och EIHA). Genom att medverka i OSPARs arbete tar Sverige automatiskt del av den regionala tolkningen av, förhållningssätt till samt utvecklar instrument för genomförande av huvuddelarna i olika globala överenskommelser och konventioner. Diskussionen inom OSPAR om det som pågår i globala konventionerna och i FN är starkt formativt för EU:s positioner i dessa instanser, som i de flesta fall tas fram under EU koordinering.

Som exempel kan man lyfta fram att arbetet och ambitionsnivån i OSPARs strategi för minskade utsläpp av radioaktiva ämnen har använts framgångsrikt för att sänka utsläppsnivåerna vid kärnkraftverken inom och utanför konventionsområdet.

OSPAR och EU-direktiv

OSPAR samlar femton regeringar med kuster och avrinningsområden i nordvästra Europa och den Europeiska Unionen som partners.

Arbetet inom OSPAR är starkt normbildande i den europeiska debatten och EUs beslut präglar OSPARs arbete. Inom OSPAR vädras, testas och diskuteras frågor ofta regionalt innan de tar plats på EUs nivå. Det kan handla om olika typer av marina frågor, EU- direktiv och beslut kopplade till riskbedömning av kärnkraft, förbud av kemiska ämnen, utgångspunkt för fysisk planering, osv.

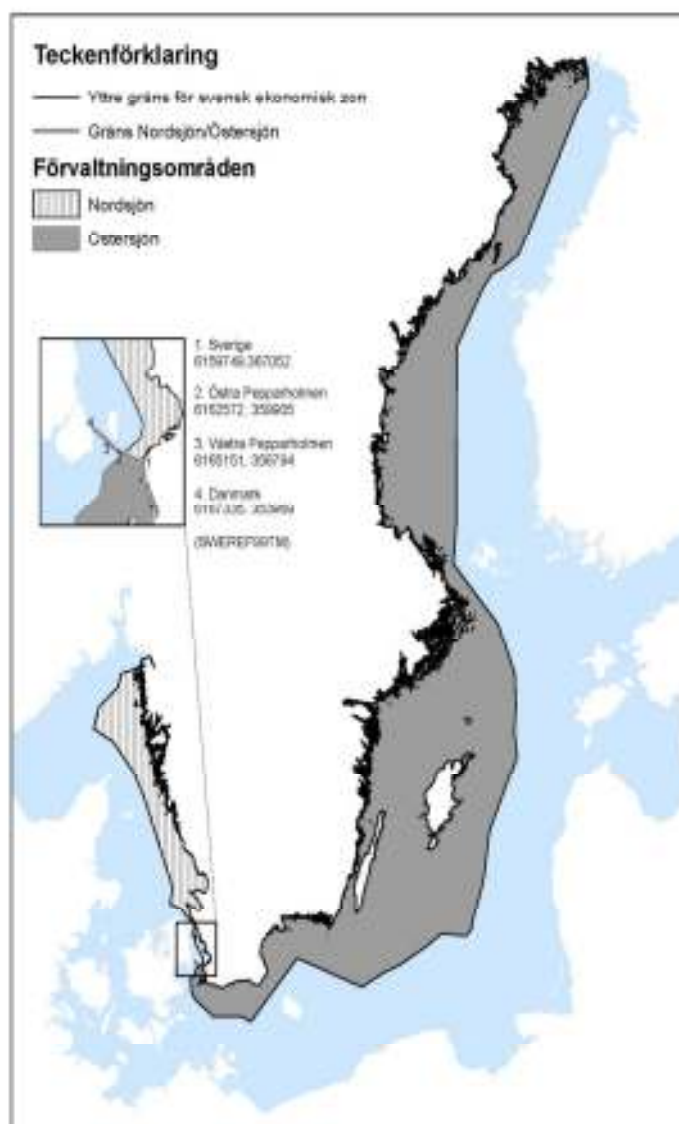
Från ett svenskt perspektiv är Havsmiljödirektivet prioriterat och detta gäller även i OSPAR. Havsmiljödirektivet (2008/56/EG) är miljöpelaren i EU:s integrerade havspolitik. Dess syfte är att uppnå eller upprätthålla en god miljöstatus i Europas hav till år 2020.

I havsmiljödirektivet görs en indelning i marina regioner och Nordsjön är en av dem. Enligt havsmiljöförordningen indelas

Sveriges havsområde i två förvaltningsområden: Nordsjön och Östersjön (Figur 3).

Direktivet innehåller vidare en skyldighet för EUs medlemsstater att samarbeta för att säkerställa en samordnad utveckling av marina strategier för varje region eller delregion, och, när så är lämpligt, använda befintliga institutioner, särskilt de regionala havsmiljökonventionerna.

I enlighet med § 6 i direktivet ska den svenska havsmiljöförvaltningen för att leva upp till direktivet vara samordnad med andra medlemsstaters förvaltning i Nordsjön och Östersjön. Detta ställer krav på en samsyn kring vad som kännetecknar god miljöstatus, och ett samarbete kring övervakning och utveckling av åtgärder mot belastningar med gränsöverskridande effekter.



Figur 3. De svenska förvaltningsområdena Nordsjön strukturer som är etablerade i de marina och Östersjön enligt havsmiljödirektivet.

Samordningen sker genom EUs fastställda CIS struktur, marina direktörmöten, de regionala havsmiljökonventionerna (OSPAR och HELCOM) och specifika projekt. Såväl EU kommissionen

som Sverige och andra OSPAR kontraktpartners anser att OSPAR bör spela en roll i samordningen. Det förväntas att OSPAR ska underlätta samarbetet för genomförande av havsmiljödirektivet i Nordsjöregionen och att genomförandet av direktivet kommer att bidra till OSPARs mål.

OSPARs roll i arbetet med havsmiljödirektivet är en central fråga. OSPAR har ambitionen att komma överens om ett set av gemensamma indikatorer och ett för dessa anpassat gemensamt övervakningsprogram. Figur 4 avspeglar var i OSPARs struktur man jobbar med HMDs deskriptorer för GES (God Miljöstatus). I detta arbete har Sverige lagt fokus på det regionala samarbetet med indikatorer för biologisk mångfald (D1,D2,D3,D4,D6) och marint skräp (D11) samt i mindre utsträckning med indikatorer för undervattensljud (D10). Arbetet med indikatorer för biologisk mångfald genomförs av en grupp som heter COBAM där Sverige (HMI) är samankallande. COBAMs förslag på gemensamma indikatorer presenteras i bilaga 4. COBAM arbetar intensivt med ett förslag som ska levereras till OSPARs Kommissionsmöte 2013 i Göteborg. COBAMs arbete kommer att bli formativt av OSPARs övervakningsprogrammet för Nordsjön.

Deskriptorer för GES i MSFD och OSPAR strategier	Strategi för biologisk mångfald BDC/EIHA	Övergödning strategi HASEC	Farliga ämnen strategi HASEC	Olje-gasindustrin strategi OIC	Radioaktiva ämnen strategi RSC
D1 Biologiskmångfald	X	X	X	X	X
D2 Främmande arter	X				
D3 Populationer av kommersiellt nyttjade fiskar och skaldjur	X				
D4 Marina näringsvävar	X	X			
D5 Övergödning	X	X			
D6 Havsbotten integritet	X			X	
D7 Förändring av hydrographiska förhållanden	X				
D8 Främmande ämnen	X		X	X	X
D9 Förorenande ämnen i livsmedel			X		X
D10 Marint avfall	X		X		
D11 Tillförsel av energi	X			X	X

Figur 4 Kopplingar mellan OSPARs fem strategier och deskriptorer för god miljöstatus enligt havsmiljödirektivet (MSFD).

Genom OSPAR får svenska tjänstemän och experter möjlighet att diskutera principer för fastställande av god miljöstatus och indikatorer och gemensamt övervakningssystem med experter från andra EU länder. Det finns övergripande dokument och sammanställningar som förklarar hur OSPARs länder arbetar med samordning av Havsmiljödirektivet. Exempel är: *“Finding common ground OSPAR (2012): Towards regional coherence in implementing the Marine Strategy Framework Directive in the North-East Atlantic region through the work of the OSPAR Commission”*.

OSPAR och HELCOM, miljötillståndet i Östersjön

Östersjöns tillstånd är en prioriterad fråga för Sverige. Östersjön och Nordsjön är väldigt olika men starkt sammanlänkade hav såväl oceanografiskt, ekologiskt, ekonomiskt som politisk. Å ena sidan är Östersjöns tillstånd och motståndskraft starkt beroende av inflöde av friskt syresättande saltvatten från Västerhavet. Å andra sidan är det inte sällan så att beslut som reglerar verksamhet på enbart ena sidan kan leda till ökad belastning på den andra sidan. Frågor som berör skydd av marina hotade arter/populationer som vandrar in och ut ur Östersjön, vektorer för främmande invasiva arter och miljökrav och förutsättningar för sjöfart i övrig, samt större geo-ingenjörprojekt förutsätter en effektiv samordning.

Danmark, Finland, Tyskland och Sverige är kontraktsslutande parter i både HELCOM och OSPAR konventionerna. Det pågår redan en del samordning och samarbete i Sverige och mellan konventionernas sekretariat. Men det finns förutsättningar och behov av ökad samordning och att konventionernas rapporteringskrav har gemensam struktur, bl.a. för att underlätta arbetet med genomförande och rapportering av havsmiljödirektivet. Konventionerna har arbetat på olika sätt och det finns goda förutsättningar för ömsesidigt lärande. HELCOM har haft en avsevärd större budget och tillgång till finansiering från EU och fonder som NEFCO och NIB. Detta har inneburit att HELCOMs verksamhet har drivits ofta i projektform, med hjälp av anställda projektledare som i de flesta fall arbetar från sekretariatet och engagerat myndigheter och forskningscentra i länderna. OSPAR har inte haft tillgång till externa medel och verksamheten har drivits från myndigheter och forskningscentra i länderna som försöker dela på bördan. HELCOM och OSPAR har alltså arbetat utifrån olika förutsättningar. HELCOMs modell kan lätt resultera i en hög produktionstakt och en låg institutionaliseringsgrad. OSPARs modell har låg produktionstakt men kan bättre säkra institutionalisering. En annan skillnad är de regionala omständigheterna som i HELCOM medger och behöver en stark svensk roll medan Sveriges roll i OSPAR är av en mer kunskap och erfarenhetshämtande karaktär. Det finns alltså en del som konventionerna kan lära från varandra.

OSPAR och Arktis

Ett annat geografiskt område av betydelse för Sverige är OSPARs område I: det arktiska havet. Sverige är ett arktiskt land, medlem, under 2011 och fram till 2013, ordförandeland i Arktiska Rådet. OSPAR arbetar med skyddade områden, reglering av offshore verksamhet och klimatförändringars effekter på den marina miljön vilket är av relevans i en arktisk kontext, där länder som USA, Canada, och Ryssland har stora intressen och är ledande.

I OSPAR går de nordiska länderna igenom processer och diskuterar frågor som ofta återkommer i det Arktiska havet. I huvudsak handlar diskussionen om offshore verksamhet och om skydd av biologisk mångfald i OSPARs delregion I.

OSPAR och det nordiska samarbetet

Förutom Danmark och Finland är Island och Norge kontraktspartner i OSPAR. Från ett nordiskt perspektiv är detta av stor vikt, då det är genom OSPAR som dessa icke EU länder följer upp och inte sällan arbetar i samklang med EU genom att till exempel anta europeisk standard och samarbeta i forskningsprogram och övervakning. Ett exempel är det norska arbetet med indikatorer för god miljöstatus i enlighet med havsmiljödirektivet. Därtill har Danmark, Island och Norge geopolitiska intressen i OSPARs områden I och V.

OSPAR, Västkusten och miljömålen

OSPARs område II utgörs av Nordsjön med Kattegatt och Skagerrak. Dessa hav är starkt kopplade till varandra oceanografiskt, biologiskt och ekologiskt. Västerhavet hyser Sveriges högsta marinbiologiska mångfald. Artdatabankens analyser indikerar att många arter är hotade, några av dessa arter är listade också under OSPAR. Den nationella inledande bedömningen för havsmiljödirektivet pekar ut ett antal hotade fiskarter som fiskas, har fiskats kommersiellt eller förekommer som bifångst. Många av dessa hotade arters populationer har komplexa livscyklar och en geografisk utbredning som kräver samarbete med grannländer, andra förutsätter lokala skyddsstrategier. I detta sammanhang utgör OSPAR en bra plattform för att diskutera nätverk av ekologiskt sammanhängande skyddade områden.

OSPARs lista av hotade arter och habitat inkluderar 17 habitat. Tio av dessa finns i OSPARs delregion II, där Sverige ingår. Det finns stora kunskapsluckor om dessa habitats utbredning i Kattegatt och Skagerrak och rapporteringen är bristande. Sverige har rapporterat om Zosteraängar men rapportering bygger på modelleringar utan fältverifiering.

Miljömålet Hav i balans stämmer väl överens med OSPARs målsättningar och det finns goda förutsättningar för att det som genomförs för att uppnå miljömålet ska kunna användas inom OSPAR och vice versa. Det är inte alltid lätt dock att få rapporteringstiderna att sammanfalla.

I Sverige tas inom miljömålsarbetet och arbetet med havsmiljödirektivet upp problemställningar som övergödning, marint skräp, spridning av farliga ämnen och främmande arter. Dessa gränsöverskridande frågor påkallar regionalt samarbete för identifiering av källor och utveckling av riskbedömningar och åtgärdsprogram. När det handlar om eutrofiering finns det goda förutsättningar att vidare utveckla det arbete som pågår inom OSPAR med modellering av spridningsmönster. När det handlar om farliga ämnen finns det förutsättningar att stödja miljömålet giftfrimiljö genom att finna synergier med HASECs arbete med prioämnen.

OSPAR och forskning, riskbedömning, och teknologiutveckling för blåttillväxt

Länderna i OSPAR har en långtgående tradition att arbeta med och producera underlag av hög vetenskaplig kvalitet. OSPAR länderna avsätter en särskilt budget för att göra beställningar från ICES, vilket stärker ICES roll i havsmiljöfrågor och ger OSPARs produkter acceptans, produkterna kommer också Sverige tillgodo.

I OSPAR medverkar länder som är ledande på klimatanpassning och förnybar energi samt på riskanalys kopplat till kärnkraft. Generellt pågår det inte något gemensamt arbete för att utbyta erfarenheter om blåttillväxt utan främst om miljökonsekvenser och riskanalyser av enskilda sektorer. Länderna deltar och driver utveckling av havsbaserad vindkraft, annan havsbaserad industri och marinbioteknologi. Uppföljning av debatterna inom OSPAR ökar vår förståelse av inhemska och regionala kontroverser om dessa verksamheters expansion, riskbedömning och krav på miljökvalitetstandard.

Policydokument avseende OSPAR

I Regeringens Proposition [En sammanhållen svensk havspolitik \(2008/09:170\)](#) och i [Skrivelsen om åtgärder för levande hav](#) (2009/10:213), vilka är policyskapande för Havs- och vattenmyndigheten, lyfts behovet av en samlad svensk handlingsplan för det internationella havsmiljöarbetet. Skrivelsen ger hög prioritet för integrering av havsmiljöaspekterna i andra politikområden som jordbruks-, fiske-, kemikalie-, transport och regional tillväxtpolitik, både nationellt och inom EU.

EUs insatser för havsmiljön tydliggörs i havsmiljödirektivet som för Sverige innebär att inledande bedömningar, mål och strategier för att uppnå god miljöstatus (GES) samt åtgärds- och övervakningsprogram, ska utarbetas för Östersjön respektive Nordsjön där Skagerak och Kattegatt ingår.

Sverige har sedan länge varit ett ledande land inom HELCOM och under 2010-2012 lagt fokus på genomförande av havsmiljödirektivets första fas. Däremot tonades på 1990-talet den svenska medverkan i OSPAR ner och har sedan dess varit låg, vilket återspeglas i regeringens skrivelse som efterlyser en förändring (Skr. 2009/10:213).

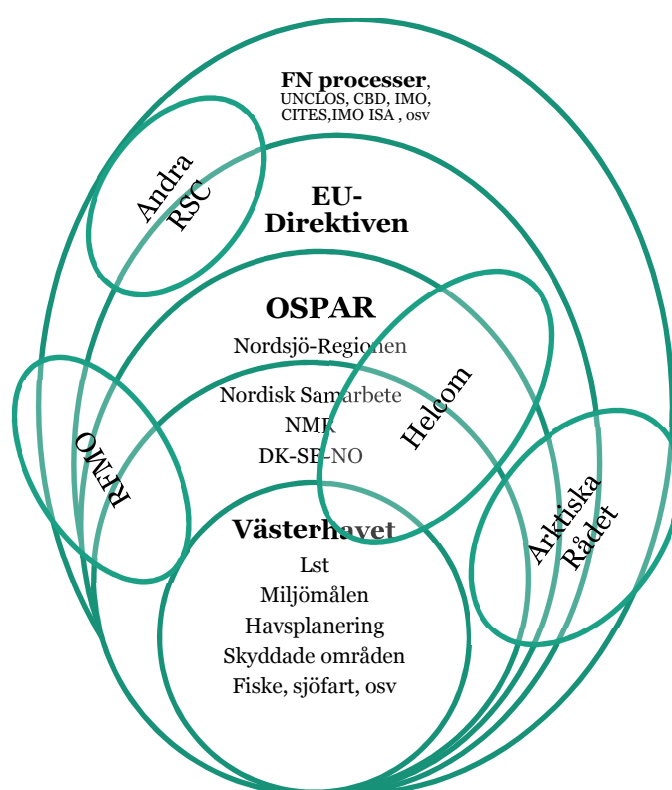
Det är regeringens bedömning ”att Sverige mer aktivt bör engagera sig i OSPARs arbete och att samarbetet mellan OSPAR och HELCOM bör stärkas, inte minst med beaktande av arbetet med det marina direktivet där de regionala konventionerna ges en framträdande roll. Det ökade svenska engagemanget i OSPAR bör avspeglas i genomförandet av OSPAR:s ministermöte i september 2010” (Skr. 2009/10:213). Regeringen fastslår i skrivelsen att ”Sverige ska kunna ta på sig uppgiften att driva projekt inom relevanta områden i OSPARs Kommittéer”.

Det är också regeringens mening att ”forskare vid svenska universitet och högskolor i högre utsträckning bör delta i internationella arbetsgrupper, bl.a. inom HELCOM, OSPAR och ICES”.

Som tidigare nämnt arbetar konventionerna utifrån olika förutsättningar och med olika arbetsformer. För Östersjön utgör Baltic Sea Action Plan för vilket såväl Sverige som EU har mobiliserat extraordinära medel en bra grund för genomförande av Havsmiljö-direktivet. Någon motsvarande separat åtgärdsplan finns inte i Nordostatlanten. Istället har OSPARs länder antagit tematiska strategier som verkställs genom arbetsprogram vars genomförande samordnas genom OSPARs Kommittéer.

Mot bakgrund av denna analys bedöms i denna plan att OSPARs arbete kommer att bli allt viktigare och att Sverige ytterligare bör prioritera arbetet inom ramen för konventionen.

Ur HaVs perspektiv bör engagemangets tyngdpunkt läggas på verksamhet relaterad till biologisk mångfald i OSPARs område II, Nordsjön (Kattegatt och Skagerrak), OSPARs område I (Arktiskahavet) och OSPARs område V (utanför nationell jurisdiktion). Tyngpunkt bör också läggas på belastning och påverkan som utgör hotbilder mot god miljöstatus i OSPARs område II, Nordsjön (Kattegatt och Skagerrak).



Figur 5. Exempel på kontakt ytor mellan det svenska biologisk mångfaldsarbetet i OSPAR och i andra organisationer/nivåer.

IV. Sveriges arbete i OSPAR

Hantering av OSPARs beslut och rekommendationer

Ex ante analys

Av OSPAR-konventionens Art. 13 framgår att rekommendationer inte har bindande verkan, medan beslut har det. Oavsett om de dokument som tas upp vid kommissions- och ministermöten är rekommendationer eller beslut är det viktigt att förstå vad Sverige i och med överenskommelserna *förpliktat sig att göra i sak*.

Om överenskommelserna avser ett OSPAR-beslut (decisions) är det extra viktigt att ha gjort en konsekvensanalys eftersom ett OSPAR beslut måste speglas i svensk lagstiftning, m.a.o. Sverige blir rättsligt bunden av beslutet. Konsekvensanalysen bör, vid behov, utvecklas till ett åtgärdsprogram.

Det är viktigt att utreda om Sverige berörs eller inte av rekommendationerna/besluten eller om frågan redan är hanterad i Sverige (t.ex. genom någon annan instans liksom IMO) och hur? Hur Sverige berörs ska formellt rapporteras till OSPAR.

Om OSPAR-kommissionen avser att fatta beslut om rekommendationer eller beslut bör HoD kommitté informera OSPAR-HoD och ansvarig myndighet så tidigt som möjligt i processen och bistå med en genomgång av huruvida de aktuella besluten/rekommendationerna innebär förändringar för Sverige i sak. En analys bör inkludera: relevans för Sverige, en åtgärdsinriktad konsekvensanalys, behov av införlivande i svensk rätt och förutsättningar för krav på rapportering.

Införlivande i svensk rätt

Jurister som arbetar med OSPARs grupp som granskar den juridiska lingvistik, J/L, har en viktig roll att spela i Sverige då de bör säkerställa att underlagen ligger i linje med svensk rätt. HaV eller ansvarig myndighet måste ta reda på hur överenskommelserna inom OSPAR är/ska regleras i svensk rätt och bedöma om förpliktelse enligt överenskommelserna kan anses innefattas i redan gällande bestämmelser eller om det behövs någon ändring i svensk rätt.

Det är regeringen som ingår överenskommelser med annan stat (10 kap. 1 § regeringsformen). Regeringen får inte ingå en bindande överenskommelse utan riksdagens godkännande om det förutsätter ändring i lag (som ju riksdagen beslutar) eller gäller ämne i vilket riksdagen beslutar. Dessutom krävs riksdagens godkännande om överenskommelsen är av större vikt (10 kap. 2 § regeringsformen).

De ändringar i svensk rätt som skulle kunna aktualiseras vid OSPARs beslut (eller för all del om Sverige väljer att införliva rekommendationer som om de vore rättsligt bindande) rör i huvudsak miljöbalken med fokus på kemikaliefrågor och skydd av arter och habitat. Plan och bygglagen, lagen om kontinentalsockeln, lagen om geologisk lagring, m.fl. kan också bli aktuella. Vid skydd av specifika arter kan även fiskelagen vara av relevans.

Det är viktigt att de ansvariga myndigheternas jurister (HaV, SGU, SSM, NV, TS, Kemi) medverkar i granskning av OSPARs beslut och rekommendationer. Det kan också vara aktuellt och bör finnas beredskap för medverkan av jurister från ansvariga myndigheternas i J/L. Kommitté-HoD från olika myndigheter bör ha en överblick över vilka dokument som kommer att granskas av J/L och i förväg se vilken juridisk stöd som kommer att behövas.

Genomförande

Den tidigare nämnd *ex-ante* konsekvensanalysen bör avspegla behov, möjligheter och hinder som finns för genomförande i Sverige. Åtgärdsprogram för till exempel genomförande av en rekommendation bör tas fram i samarbetet med andra berörda myndigheter, länsstyrelser och kommuner och identifiera finansieringsbehov och följas med en kommunikationsstrategi. De senare är viktigt instrument för att nå den privata sektorn och stimulera till praktiskt genomförande.

Rapportering

OSPARs kontraktpartners har förbundit sig att rapportera data till ett gemensamt övervakningsprogram JAMP, som ligger till grund för de periodiska statusbeskrivningarna. Likaså har parterna förbundit sig att genomföra beslut och rekommendationer. Beslut och rekommendationer förbinder rapportering om huruvida man berörs av det som tas upp i dem samt framsteg med genomförande. Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för att säkerställa denna rapportering. Men varje kommitté-HoD bör arbeta för att det finns en datavärd som levererar och bevakar att det nödvändiga arbetet genomförs med god kvalitet.

Kommunikation

Information som riktas till myndigheter på olika nivåer är av stor betydelse för ett effektivt genomförande. En del beslut och rekommendationer identifierar kommunikation med och information till avnämna som avgörande.

Sammanfattningsvis, när ett förslag till OSPARs beslut eller rekommendation planeras för diskussion på kommitté-nivå ska svensk gruppansordnare eller Kommitté-HoD på tidigt stadium ta upp ärendet med OSPAR-HoD för eventuellt samråd med Regeringskansliet.

OSPARs process och myndigheternas uppgifter

Detta avsnitt lägger tonvikt på HaVs uppgifter men beskrivningen är också av relevans för andra ansvariga myndigheters arbete.

Enligt instruktionen ska HaV i sitt ansvarsområde vara pådrivande, stödjande och samlande vid genomförande av miljöpolitiken, med särskilt fokus på bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av sjöar, vattendrag och hav. OSPARs arbete ligger oftast väl i linje med nationella åtagande och Havs- och vattenmyndighetens instruktion. Det som Sverige är med och diskuterar, planerar, genomför och producerar i samklang med andra länder i ett OSPAR sammanhang stärker miljöarbetet i Västerhavet och kommer till användning i andra processer.

HaV ansvarar för ledning och samordning av Sveriges medverkan i OSPAR, förhandling och genomförande av överenskomna beslut och rekommendationer samt rapportering till Konventionen. Nedan ges en bild på de olika uppgifter som myndigheterna med tonvikt på HaV förväntas genomföra.

Planering och förhandling

När det handlar om OSPAR har HaV av Miljödepartementet fått ett delegerat ansvar för att leda arbetet, inklusive förhandlingarna på HoD och Kommissionsnivå, där även sekretariatets funktion, budget- och personalfrågor ingår. Delegationschef/ledningsfunktion utövas från HaV i nära samråd med andra ansvariga myndigheter och under instruktioner från regeringskansliet.

Det ingår i HaVs ansvar att skapa förutsättningar och leda processer för att Sverige ska kunna leva upp till Konventionens målsättningar och antagna överenskommelse. Målsättningen ska vara att havets goda miljöstatus ska nås och/eller bevaras.

När man väl identifierat brister i genomförande och möjligheter för att nå målen kan det krävas en del arbete i såväl Sverige som inom ramen för specifika organisationer liksom EU, RFMO, IMO, CBD, Londonkonventionen, andra konventioner eller FN organ. Förutom Miljödepartementet har ett flertal departement (Landbygd, Utrikes, Näring, Justitie) och myndigheter (Transport, SGU, Sjöfart, Kemi, SSM, NV) en viktig roll att spela i samordningen av positioner i det internationella arbetet på hemma plan.

Samordningsbehovet blir tydligt vid genomförandet av havsmiljödirektivet, i föreståelsen av kumulativa effekter och när länderna, som samverkar i förvaltningen av olika sektorer som påverkar Nordostatlanten, ska ha ett samordnat förhållningssätt till skyddade område utanför nationellt jurisdiktion (ABNJ).

Juridisk granskning är en viktig uppgift i ett svenskt OSPAR sammanhang. Uppgiften förekommer både inom J/L gruppen men också på hemma plan för att juridiskt tolka texter och koppla juridiska analyser till i *ex-ante* konsekvensanalyserna (se ovan) och till UNCLOS.

Genomförande och åtgärder

Att säkerställa genomförandet på hemmaplan är ett viktigt steg i sammanhanget. Det handlar om att vid behov omvandla OSPARs beslut, rekommendationer, överenskommelser och vägledning till åtgärdsprogram och möjliggöra konkreta handling. Det finns anledning att HaV involveras på ett tidigt stadium i framtagande av åtgärdsförslag så att OSPARs åtgärder stämmer överens med Sveriges behov- och problemanalys.

OSPARs beslut, rekommendation, vägledning samt prioriterade arbetsbeskrivningar skulle kunna ligga till grund för mobilisering av havsmiljöanslag i region Nordsjön. På samma sätt skulle man kunna i tilldelning av medel upplysa om hur det projekt som får finansiering relaterar till de av OSPAR antagna mål och åtgärder.

Beslut om och utformning av åtgärder bör så långt det är möjligt involvera berörda länsstyrelser. Dessa är för regionen Nordsjön: Västra Götaland, Halland och delvis Skåne. Informationsflöde om åtgärder bör, när relevant, även nå kommunerna, den berörda privata sektorn och allmänheten.

Övervakning och tillsyn

Beslut och rekommendationer förutsätter rapportering om efterlevnad i Sverige. Exempel på en aktuell rapportering är förekomst av verksamhet av sjöfart, fiske osv i OSPARs skyddade område på internationellt vatten. Andra exempel är avveckling av kloralkali industrin, nationellt genomförande av "fish for litter" och åtgärdsprogram för skydd av *Zostera* ängar.

OSPARs kontraktpartners har förbundit sig att rapportera data till OSPARs övervakningsprogram JAMP. En del av denna rapportering är samordnat med rapporteringen till den europeiska miljömyndigheten EEA eller till ICES. En annan del går till särskilda datavärdar som OSPAR-länderna erbjuder. Data ska uppdateras regelbundet. De rapporterade data samlas, analyseras och utvecklas till regionala tematiska synteser och status bedömningar (QSR). QSR 2010 användes som grund för den inledande bedömningen som begärdes vid införande av havsmiljödirektivet.

Ett flertal myndigheter och organisationer i Sverige agerar datavärd och levererar data som har relevans för arbetet. Rapporteringen skulle kunna utgöra en bra grund för de regionala och lokala myndigheternas arbete i Västerhavet. Det finns dock ingen analys gjord på hur Sverige kan använda sig av dessa data som Sverige rapporterar och de regionala synteserna i annat sammanhang.

Gemensamt för all rapportering är att den ska diarieföras. Då HaV är Sveriges port för OSPAR kan det vara nödvändigt att även rapportering som genomförs av andra myndigheter arkiveras på HaV. Detta skulle ge HaV möjlighet att ha en samlad bild på verksamheten i Sverige. Rapporteringen ska sparas och finnas tillgänglig på den myndighet som har samordningsansvaret för konventionsarbetet. Den ska finnas tillgänglig för regering, miljödepartement, för forskare och allmänheten.

Kunskap och forskning

Inom OSPAR kommer länderna ofta överens om metodkartläggningar, studier och utredningar som är starkt präglad av forskarsamhället. Såväl processen för framtagande av dessa som resultaten kan vara av stort intresse för HaV och andra myndigheter. Forskare och sakkunniga från Länsstyrelserna bör ta del av OSPARs arbete. Att engageras i utformning av OSPARs beställningar till arbetsgrupper och ICES, och aktiviteter av metodutvecklande karaktär har också en kompetensutvecklande syfte.

Kommunikation och information

Arbetet med att kommunicera vad Sverige gör med koppling till det man kommer överens inom OSPAR har ännu inte påbörjats. Inte heller finns det på HaV en portal för de rapporter som Sverige levererar och de regionala synteser som utifrån dessa underlag skapas.

OSPAR arbetar för att modernisera sitt informationssystem. Denna ska harmoniseras med EU:s EmodNet och så långt det är möjligt och med andra regionala havsmiljökonventioner. I detta sammanhang borde man säkerställa möjligheter till länkar för att ta hem information och återkoppla till intressenterna i Sverige. Kommunikation bör fokusera på Sverige och riktas till följande målgrupper: datavårdar, inblandade departement, myndigheter, länsstyrelser, kommuner, forskare, enskilda organisationer och den privata sektorn (turism, sjöfart, offshore, energi, fiske).

HoD i Kommittéerna

Det är Sverige HoD i OSPAR och HaVs ansvar att säkerställa och vägleda alla Kommitté samordnare (HoD) och prioriterade arbetsgrupper. HaV ansvarar för samordning av BDC, EIHA och HASEC. Sveriges geologiska undersökning (SGU) samordnar arbetet i OIC kommittén som hanterar offshore verksamhet och Stråsäkerhetsmyndigheten (SSM) gör det för RSC kommittén som hanterar frågor om radioaktiva ämnen.

I OSPARs fem olika Kommittéer har Sverige för närvarande följande HoD.

Kommitté	Myndighet/samordnare	HoD/samordnare
BDC	HaV	<i>Laura Píriz</i>
EIHA	HaV	<i>Jan Schmidtbauer Crona</i>
HASEC	HaV	<i>Ej fastställd (tillfällig Laura Píriz)</i>
HAZ	NV	<i>Tove Lundeberg</i>
EUT	HaV	<i>Philip Axe</i>
OIC	SGU	<i>Lovisa Zillén Snowball</i>
RSC	SSM	<i>Anne Christin Hägg</i>

Tabell 1. Sveriges HoDs i OSPARs Kommittéer (i bokstavsordning).

Planering av Kommittémöte

De flesta Kommittéer träffas under vintern (januari-april). På kommittémöten ska delegationen bestå av mist två personer. I första hand ska dessa vara tjänstemän från relevant ansvarig myndighet.

Kommitté-HoD ska samordna arbetet i Sverige för att leva upp till Kommittéernas antagna arbetsprogram och stärka kontinuiteten.

Kommitté-HoD ska säkerställa att underlag i form av ett bakgrundsdokument med förslag till svenska synpunkter (yttrande) tas fram inför kommittén. Underlaget tas fram av sakkunniga/handläggare och delges OSPAR-HoD i god tid för granskning och samråd med Miljödepartementet. I vissa fall kan beredning med andra departement och instruktion från Regeringskansliet behövas.

Kommitté-HoD ska samankalla till planeringsmöte inför Kommittémöte och ansvara för att planera medverkan och rapportering. OSPAR-HoD medverkar på dessa planeringsmöten. Berörda länsstyrelse ska beredas möjlighet till att medverka på planeringsmöten för Kommittéerna med tonvikt på BDC och EIHA. Lst medverkan kan även vara aktuellt för HASEC.

Eftermöte kan också behövas för att identifiera aktiviteter och arbetsgrupper som behöver utföras respektive bemannas.

Underlag till möten

Underlag till möten tas fram i enlighet med Agendan. Underlaget bör omfatta:

1. En kort bakgrund till frågan/agendapunkten

2. En analys av frågans vikt för svenskt vidkommande samt vilka eventuella nationella konsekvenser detta får
3. Ett förslag till svensk ståndpunkt, utifrån expertmyndighetens perspektiv, som diskuteras med OSPAR-HoD och dras för relevant avdelningschef. Det kan finnas behov att lyfta frågor till Regeringskansliet för gemensam beredning och/eller instruktion.
4. Underlaget ska diarieföras tillsammans med agendan och OSPARs summary records.
5. Efter mötet ska en aktionsinriktad rapport skrivas och delges HaV och OSPAR-HoD senast två veckor efter mötet.

Bemanning av arbetsgrupper

Arbetsgrupperna arbetar och träffas främst under hösten (september– december). Kommitté-HoD ska föreslå till OSPAR-HoD hur bemanning av arbetsgrupperna ska ske. Arbetsgrupperna ska bemannas i första hand med sakkunniga från ansvariga myndigheterna dvs. HaV, SGU, NV, SSM, TS, SMHI, SfV, Kemi, Lst VG, Lst Halland, m.fl. OSPAR har ett etablerat samarbete med ICES och engagerar framstående forskare. I många fall är det lämpligt och önskvärt att forskare medverkar i arbetsgrupperna. Det kan handla om att genomföra en avgränsad utredning, medverka i tillfälliga arbetsgrupper eller möten upp till ett flerårigt avtal som reglerar myndighetens möjlighet till experthjälp. Statliga forskningsinstitut, havsmiljöinstitutet (HMI) och Universitet samt de kustnära marina forskningsinstitut komma att spela betydande roll i OSPARs arbetsgrupper och projekt.

Under 2011 och 2012 har tonvikten lagts på att identifiera den svenska resursbasen och bemanna Kommittéer och arbetsgrupper. Sakkunniga från ett flertal andra myndigheter och universitet deltar aktivt i Kommittéer och expertgrupper. Dessa framgår av bilaga 3 om den svenska resursbasen. När det handlar om HASEC har Naturvårdsverket (NV: Aa) tagit på sig samordningsansvar för de arbetsgrupperna som behandlar främmande farliga ämnen.

Hantering av ärende och beslutsordning inom myndigheterna

Hantering av ärende ska följa den fastställda interna beslutsordningen för myndigheten.

Rollfördelning och samarbetsform mellan HaV och Miljödepartement

HaV och miljödepartementet samråder kontinuerligt. I detta samrådsprocess medverkar också andra ansvariga myndigheter genom Kommitté-HoD. Miljödepartementet inbjuds till förmöten inför kommitté möten. Om nödvändigt kan ett PM som fastställer samarbetsformer utvecklas.

V. Förslag till prioriteringar

Prioriterade geografiska område

När det handlar om de geografiska områdena bedöms OSPARs delregion II (Nordsjön) och delregion I (Arktisk) vara prioriterade områden i den ordning dessa presenteras. Skyddade områden i OSPARs delregion V (Internationellt vatten) har stort betydelse globalt.

Generellt, bör överenskommelse som förbättrar havsmiljöstatus i linje med GES enligt Havsmiljödirektivet i Nordsjön, delregion II, inklusive Kattegatt och Skagerrak, Sveriges arktisktaste hav, samt skydd av biologisk mångfald ges högsta prioritet. Detta förutsätter en inriktning på biologisk mångfald med statusbeskrivning, övervakning och belastningar. När det handlar om delregion I och V bör Sverige arbeta för att tillämpning av OSPARs principer och ekosystemansatsen ska styra de marina verksamheterna som pågår eller planeras i dessa regioner. I det sammanhanget, är tvärsektoriellt samordning och engagemang av andra ansvariga myndigheter och departement essentiellt.

Införlivande, genomförande och rapportering

Att leva upp till konventionen och dess instrument, särskilt de som är juridisk bindande, är en nödvändighet. Likaså bör genomförande och rapportering i enlighet med redan överenskomna beslut och rekommendationer ges högsta prioritet särskilt i de fall där dessa stärker HaVs eller andra

berörda myndigheters mandat⁶ och prioriterade område eller och genomförande av EU:s bindande direktiv. Sverige bör även i framtiden bistå med underlag för de etablerade samordnade övervakningsprogrammen men också analysera hur det som rapporteras samt den samlade analysen bäst kan användas i Sverige för att vidareutveckla verksamhet och åtgärdsprogram. Den årliga uppdatering av data/rapportering om inflöde, utbredning och belastning från verksamhet till havs (närsalt och farliga ämnens inflöde från land och via luft, vindkraft till havs, sand och grus utvinning, muddring och dumpning av muddermassor, på träffningar av ammunition) utgör viktigt underlag som HaV kan använda sig av i havsplaneringen. En lista på rapporteringskrav finns i Bilaga 5. Listan i bilaga 5 bör dock uppdateras. Att få rapporteringen att fungera är prioriterat, likaså behövs det en analys över hur dessa rapporter kan komma HaV och andra berörda till godo.

Regional samordning för effektiv genomförande av havsmiljödirektivet

En viktig faktor som avgör hur väl Sverige lyckas genomföra havsmiljödirektivet är att samordningen mellan EU och de regionala konventionerna HELCOM och OSPAR fungerar. Konventionerna har olika förutsättningar och arbetsformer och deras sätt att ta sig an genomförande av havsmiljödirektivet behöver inte nödvändigtvis vara exakt det samma. De naturgivna förutsättningar i Östersjön och i Nordsjön är väldigt olika och det som uppfattas vara problem och prioriteras kan också vara olika.

Vilken roll de regionala konventionerna ska ha i genomförande av havsmiljödirektivet är föremål för diskussion och formulering. EU är kontraktspart i OSPAR och så långt som havsmiljödirektivet och OSPARs strategier och arbetsprogram överensstämmer kommer havsmiljödirektivet att bidra till OSPARs mål uppfyllelse.

OSPARs arbete med koppling till havsmiljödirektivet har blivit allt viktigare och HaV bör utveckla tankar över rollen HaV och Sverige vill att havsmiljökonventionerna (RSC) ska ha (i enlighet med § 6 i havsmiljödirektivet) och hur det ska genomsyra HaVs arbete inom OSPAR samt samordningen med HELCOM. I regionen Nordsjön kommer skydd av biologisk mångfald att vara en central fråga. När det handlar om ländernas uppfattningar av vad som är problem kan det finnas olikheter inom Nordsjöregionen. Detta gäller till exempel om Sveriges och Storbritanniens olika prioritering av några belastningar som närsalter och marint skräp. Medan dessa belastningar upplevs som problematiska på västkusten utgör de inte ett problem i Storbritannien där tidvattnet sköljer bort dem.

Under perioden 2013-2015 är det utvecklingen av regionalt samordnade övervakningsprogram och åtgärdsprogram för att uppnå god miljöstatus som står i fokus.

För att underlätta framgången av havsmiljödirektivet har det av EU etablerats en struktur för en gemensam genomförandestrategi (CIS) och en marin strategisk samordningsgrupp (MSCG). MSCG samordnar de olika arbetsgrupperna och alla större aktiviteter. Att definiera hur man på regional nivå och inom ramen för konventionen kan bistå CIS är föremål för diskussion. De regionala konventionerna medverkar i MSCG. MSCG har skapat en projektsamordningsgrupp PCG där OSPARs sekretariat i samarbete med viceordföranden deltar.

Hur OSPARs arbete med kartläggning av miljötilståndet i OSPARs området, Quality Status Rapport (QSR) och fastställning av ekologiska miljömål (EcoQOs) för såväl status som belastningar som följs upp med hjälp av indikatorer ska fortsätta har koppling till havsmiljödirektivet. Det finns behov att klargöra om och hur arbetet med EcoQOs, särskilt de som inte kommit med i havsmiljödirektivet, ska fortsätta. Likaså hur de framtida QSR ska underbygga arbetet med och anpassas till havsmiljödirektivets tidsramar. Ett flertal OSPAR EcoQ har föreslagits av OSPARs länder som lämpliga för att följa upp GES i havsmiljödirektivet och nya (för till exempel havsfåglar) är under utveckling. En smidig överlappning mellan QSR arbetet Havsmiljödirektivets genomförande i termer av status beskrivning och bedömning är ett bra sätt att koppla till Norge och Island.

⁶ Med andra berörda myndigheters mandat menas här Transportstyrelsen, SGU, KemI, Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Försvarsmakten, FOI, och Länsstyrelserna Västra Götaland och Halland samt, i vissa fall även, Skåne fram till Öresundsbron.

Det finns stora behov av att harmonisera datainsamling och rapportering som bedrivs av OSPAR, HELCOM och EU direktiven gentemot kontraktsparterna så att insamlade data följer en gemensam form till struktur och datatyper. För att komma till rätta måste havsmiljökonventionerna anpassa sina informationssystem. I detta sammanhang är det viktigt att mottagaren av informationen kan känna igen och få ta del av jämförbar information från de olika konventioner som verkar i EU vatten.

Sverige bör därför sträva efter jämförbara informationssystem och helst som kan kommunicera med varandra.

De arbetsgrupperna inom OSPAR som arbetar med att utveckla ett set av gemensamma operativa indikatorer för OSPARs regioner bör prioriteras. För region Nordsjön bör fokus ligga på vidareutveckling av ett gemensamt set av biologiskmångfald indikatorer och till dessa koppla ett gemensamt övervakningsprogram.

Övervakningsprogrammet, Joint Assessment and Monitoring Program (JAMP), för perioden 2015-2020 kommer att utvecklas till 2014. Den reviderade JAMP ska kopplas till havsmiljödirektivet och de framtida gemensamma indikatorerna samt integrera tvärgående frågor och frågor av intresse för område I, Arktisk, liksom förurning av havet.

Under perioden 2013 kommer en gemensam forskningsagenda med koppling till havsmiljödirektivet att tas fram. Agendan kommer att möjliggöra gemensamma projektansökningar där svenska forskare kommer med säkerhet att engageras.

OSPAR har för avsikt att testa modellen med regionala åtgärdsprogram. Fast dessa kommer att tas fram för att möta specifika frågor med koppling till havsmiljödirektivet där samordning på åtgärdsnivå ger en väsentlig mervärde. Den första (pilotfall) blir ett åtgärdsprogram om marint skräp. Sverige bör medverka aktivt i utformande av de regionala åtgärdsprogram som utvecklas.

Prioriterade tematiska område

De tematiska områden som här lyfts fram återfinns i OSPARs mål och strategier.

Marinbiologisk mångfald (BDC & EIHA)

Västerhavet hyser Sveriges högsta marinbiologiska mångfald men det finns många kunskapsluckor om förekomst och utbredning av Ospar- hotade habitat. OSPAR- listan över hotade arter och habitat kompletterar Habitat direktivet och Natura 2000 habitat. Bland de OSPAR-listade habitaterna är de vanligaste biogena reven i Sverige musselbankar (blåmusslor eller häst-musslor) och ostronbankar, men det finns också rev av ögonkorall. *Zostera*ängar och *Lophelia pertusa* rev är också relevanta för Sverige. OSPAR habitatet "Seapens and borrowing megafauna" är en för Sveriges del viktig habitat vars definition genom typiska arter måste klargöras inför uppföljning och rapportering.

I skapandet av förutsättningar för att hotade arter och livsmiljöer effektivt bevaras och deras utbredning kontinuerligt följs upp och rapporteras, bedöms behovet av att samla och strukturera upp det existerande data som nödvändigt. Detta är en förutsättning för bland annat en fullständig rapportering till OSPAR.

Behovet av ett nationellt åtgärdsprogram och inrättande av ett nationellt datavärdskap för habitat är stort. Dagens övervakning av biologisk mångfald, hotade arter och känsliga habitat är fragmenterad, kartläggning undermålig och data spridd hos olika genomförande konsulter och länsstyrelser.

Åtgärder i form av restaureringsprojekt i Västerhavet med fokus på makrofyter, ål-gräsängar, bentiska evertebrater och lek- och uppväxtområden för fisk och skaldjur är viktig verksamhet med bäring på OSPARs antagna rekommendationer för skydd av listade arter och habitat.

Olika verksamheters påverkan på biologisk mångfald bör utredas. Som exempel nämns den växande kustrelaterade turism och småbåtshamnar som har både koppling till fragmenterade habitat, övergödning och farliga ämnen.

Arbetet för att ta fram ett gemensamt set av biologiskmångfalds indikatorer inom ramen för Havsmiljödirektivet bör prioriteras.

Övergödning (HASEC)

Den svenska inledande bedömningen för genomförande av havsmiljödirektivet har bekräftat vattenförvaltningens analyser som visat att tillförsel av näringsämnen och organiskt material är en av de belastningar som har stor påverkan på Kattegatts och södra Skagerraks kustmiljöer. Inom ramen för OSPAR adresseras inflöde av närsalter och övergödning i arbetsgruppen INPUT som ansvarar för inflödes analys från land och luft, status beskrivning och scenario modellering. Arbetet inom INPUT har lidit av lågt engagemang som troligtvis har sin grund i OSPAR delregioner och ländernas olika förutsättningar. Sverige har en viktig roll att spela i organisationen av arbetet som bör präglas av HMD geografiska indelning. Revidering och antagande av gemensamma procedurer (common procedures) och mål för närsaltsminskning (nutrient reduction targets) i problemområden är två viktiga arbeten där Sverige har en del erfarenhet från Östersjön att dela med sig (se nedan).

Att främja användningen av modellering och fjärranalys som beslutsunderlag och förbättra kunskapen om effekterna av övergödning på de marina ekosystemen med tonvikt på hotade arter och habitat, liksom *Zostera* ängar, bör ges prioritet inom OSPAR delregion II (Skagerrak & Kattegatt). Övergödning är dock inte ett generellt problem för hela OSPARs område.

Marint skräp (EIHA)

Utöver fokus på övergödning bör tonvikten i OSPARs delregion II ligga på minskning av marint skräp inklusive mikroplast. När det handlar om denna fråga bör Sverige lägga tonvikt på att genomföra rekommendation 10/19, fortsätta med strandövervakningsprogrammet och engageras i framtagande av ett regionalt åtgärdsprogram som adresserar de viktigaste källorna.

Kumulativa effekter och mänsklig hälsa (EIHA & HASEC)

Utveckling av kunskap, ökad förståelse och metoder för bedömning av kumulativa effekter av farliga ämnen och mänsklig verksamhet på ekosystemens och mänsklig hälsa är nödvändig.

När det handlar om belastning på ekosystemet bör tonvikt läggas på känsliga och hotade habitat och havsbottens integritet. Nationella åtgärder riktade till att säkerställa att de marina näringarna, med tonvikt på fiske och den växande sjöfarten, men också de landbaserade industrierna lever upp till bevarande målen i såväl marina skyddade områden som i OSPARs rekommendationer bör ges prioritet.

När det handlar om mänsklig hälsa bör arbetet styras mot ökad kunskap för en omvärdering av miljökonsekvensbedömningar, riskanalyser och tillståndsprövningar så att dessa tar hänsyn till kumulativa effekter. Detta förutsätter ökad förståelse för toxiciteten som komplexa utsläpp, så kallade cocktails av kemiska ämnen, kan ha på marina organismer och i förlängningen habitat. Det förutsätter också förbättrad kunskap om hur andra former av mänsklig påverkan kumulativt kan bidra till en samlad påverkan på olika marina miljöer. Det finns goda förutsättningar att inom ramen för OSPAR arbeta med listning av farliga ämnen.

Klimatförändringar och havets försurning (alla OSPARs kommittéer och CoG)

Övervakning och forskningsprojekt kring havets försurning med tonvikt på status och effekter som förändringar i pH kan tänkas ha på olika toxicitetsgrad och fysiologiska processer bör ges prioritet.

På lång sikt bör Sverige ta vara på OSPARs arbete med tvärssektoriella frågor och ta hem lärdomar om strategier för anpassning till klimatförändringar som är av relevans för havsplanering och riskanalys vid kustbaserad industriell verksamhet inklusive kärnkraft.

Baslinjer för koncentration av radioaktiva ämnen (RSC)

Arbetet med radioaktiva ämnen är strategiskt viktigt och till för att försäkra att utsläppen av radioaktiva ämnen från svenska anläggningar och således också koncentrationerna i miljön fortsätter att minska för att år 2020 kunna uppfylla målen i OSPARs strategi för radioaktiva ämnen. I detta

sammanhang, förutom den årliga rapporteringen bör, Sverige prioritera arbetet som syftar att förtydliga betydelsen av "close to zero" och "historical levels".

När det handlar om radioaktiva ämnen förväntas samarbetet mellan HELCOM och OSPAR stärkas bl.a. genom att OSPAR HOD och HELCOM HOD numera finns på samma enhet inom SSM.

Hållbarhetsperspektiv för växande industrier (OIC)

Sverige har ingen olje- och gasbaserad industri och OSPARs kommitté för offshore industri har tidigare inte prioriterats. I denna kommitté behandlas även CO₂ - lagring. CO₂ - lagring har föranlett en ändring i konventionen som Sveriges riksdag har beslutat ska ratificeras. Miljö departementet har signalerat till HaV att Sverige bör följa upp OIC kommittéens arbete. Detta har sin förklaring i en generell utveckling mot växande offshore verksamhet i t.ex. Arktis och Östersjön. Svenska företag är främst engagerade som underleverantörer till den norske olje- och gas industrin med fokus på miljökunskap, tekniskrådgivning och konsultverksamhet. Svenska rederier har investerat ca 10 miljarder i isborrfartyg, isbrytare och kunskap och nya investeringar planeras.

OSPARs arbete med riskanalys och miljö vägledning för havsbaserad verksamhet, vindkraft, gas- och oljeindustri och CO₂ - lagring är även vägledande för "blå tillväxt" projektet och det arktiska området och bör därför prioriteras.

Underlag för havsplanering (EIHA och BDC)

Upplägg av processer och former för havsplanering är ett prioriterat område i Sverige. MSP arbetet är ännu så utvecklat i OSPAR. Vad OSPAR kan erbjuda idag är en plattform för regionalt utbyte av erfarenheter, gemensamma underlag i form data om geografisk utbredning av och belastning från verksamhet till havs (närsalt och farliga ämnens inflöde från land och från luft, vindkraft till havs, sand- och grusutvinning, muddring och dumpning av muddermassor, förekomst av ammunition).

Prioriterade område för samarbete mellan OSPAR och HELCOM

Data och rapportering (CoG)

Typ av data som samlas in och rapporteringsformer är sällan samordnat mellan konventionerna. Ibland, kan detta ha att göra med olikheter i själva ekosystemet eller miljöproblemen. Med havsmiljödirektivet finns en möjlighet att revidera inflödet av data och struktur för dess rapportering. För Sveriges del är det viktigt att aktivt bidra i arbetet med harmonisering av data och rapportering om närsaltsinflöde och skyddade område.

Minskad övergödning (HASEC)

Revidering och antagande av gemensamma procedurer (common procedures) och mål för närsaltsminskning (nutrient reduction targets) i problem-område är två viktiga arbeten som går långsamt inom OSPAR och där Sverige har erfarenheter från Östersjön att dela med sig (se nedan). Mål för minskning av närsaltsinflödet (beting) till Östersjön revideras nu i relation till Vattendirektivets kvalitetsstandard. (Kanske ytterligare en revision med koppling till Havsmiljödirektivet kommer att behövas framöver). Arbetet genomförs inom HELCOMs TARGREV projektet som inkluderar Kattegatt men inte Skagerrak. Vattenutbytet mellan dessa hav spelar roll i övergödning och inflödet av närsalter från Kattegatt i Skagerrak är en viktig faktor i södra Skagerraks problem områden. Att det finns goda förutsättningar för samarbete är klart men hur det ska ske är en mer otydlig fråga som bör redas ut. HELCOMs revisions arbete skulle kunna användas som underlag för diskussion om det framtida arbetet i Nordsjön.

Sjöfart och utsläpp till luft (EIHA och HASEC)

För att övergödningsmiljö kvalitetsmålet ska nås krävs bl.a. att de utsläpp av kväveföreningar till luft och det nedfall av kväveföreningar som utsläppen orsakar minskar. Generellt sett sker i Sverige och Nordsjön en minskning av utsläpp till luft men utsläppen från den internationella sjöfarten ökar. Sjöfartens utsläpp till luft regleras av IMO genom MARPOL 73/78. Reglering av såväl utsläpp av svaveloxider (SO_x) som kväveoxider (NO_x) är en aktuell fråga för såväl Östersjön som Nordsjön.

Emissions kontrollområden så kallade SECA och NECA för utsläpp av svavel och kväveoxider kan utpekas i känsliga områden för att minska luftföroreningar från fartyg. Detta bör med fördel ske samtidigt i Östersjön och Nordsjön. Transportstyrelsen ansvarar för sjöfartsfrågorna med stöd av Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket.

Sjöfart och främmande arter (EHIA och BDC)

Överföringen av främmande, skadliga vattenlevande organismer utgör ett hot både mot Nordostatlanten och Östersjön. OSPAR och HELCOM har samarbetat framgångsrikt i det förflutna för att ta itu med denna hot. Nordostatlanten och Östersjön bildar ett nätverk av farleder som är avgörande för den ekonomiska välfärden i Sverige och våra grannländer. Barlastvatten konventionen BWMC syftar till att minska risken för överföring av skadliga vattenlevande organismer och patogener. Barlastvatten förvaltning i enlighet med BWMC kommer att resultera i ekonomiska konsekvenser för sjöfarten. Riskbedömning är avgörande i processen för att bevilja eventuella undantag och det för detta behövs regional samstämmighet och överenskomna metoder. Arbetet med att upprätta en gemensam ram för undantag enligt Reg. A-4 i BWMC för Nordostatlanten och Östersjön bör prioriteras av Sverige. Transportstyrelsen är ledande i arbetet men behöver kompetens för att bedöma hot mot biologisk mångfald. HaV har en viktig roll att spela i det sammanhanget.

Utbyte av idéer och erfarenheter

Det finns goda möjligheter för att hämta inspiration, utbyta idéer och erfarenheter mellan Nordssjön och Östersjön. I det sammanhanget har de länder som är parter till bägge konventionerna (DE, DK, FI, SE) ett särskilt ansvar.

Riskbedömning och miljökonsekvensanalyser i offshore verksamhet är ett område där Sverige kan hämta kunskap inom OSPAR och föra över till Östersjön. (OIC)

Med projekten EMPAS och FIMPAS i Nordsjön har Sverige aktivt medverkat i design av HELCOMs projekt BALTFIMPA som utvecklats till ett EU-Life ansökan. BALTFIMPA handlar om reglering av fiske i skyddade område och kommer, för Sveriges del, att genomföras i Kattegatt och tillämpas i ett OSPAR-MPA område vilket öppnar för utbyte av erfarenheter mellan OSPAR och HELCOM och möjliggör för rapportering till bägge konventioner. (BDC)

Område utanför nationell jurisdiktion (ABNJ) (BDC-HoD)

2010 fattade miljöministrarna runt om Nordostatlanten beslut om att skydda område utanför nationell jurisdiktion. Sju MPA har inrättats och var och en av dem har en rekommendation om förvaltning. [Charlie Gibbs](#) är ett exempel. OSPAR inbjuder alla behöriga organisationer/myndigheter att samarbeta kring skyddet av biologisk mångfald på utvalda djuphavsområden. Det arbete som pågår inom OSPAR och som engagerar NEAFC, ICCAT, IMO, ISA och andra aktörer är av hög global relevans. OSPAR:s pionjär arbete i ABNJ kommer att med säkerhet forma utvecklingen av UNCLOS på biologisk mångfaldsfronter. Det senare är ett tema som prioriteras av UDs folkrättsenheten. Det är dock oklart hur stor vikt Sverige och HaV vill ge till dessa frågor.

Bilaga 1. Aktivitetsprogram för 2013

Under varje aktivitet identifieras potentiella eller faktiska *kopplingar* till åtagande på global och EU nivå samt nationellt prioriterade arbetsfält.

Administrativa Mål: Planering inför OSPAR och Kommittéer 2013

- *Vad:* Planering och organisation av OSPAR 2013 i Göteborg
När: höst 2012 - våren 2013
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: Avsätta medel, ordna med konferens arrangemang, kontrakt, representation, talare, tolkning, media.
Kopplingar: OSPAR 2013 kommer att ha fokus på gemensamma indikatorer för HMD och övervakningsprogram samt rekommendationer för hotade arter och habitat. Det finns förutsättningar att lyfta fram frågan om marint skräp.
- *Vad:* Planering för, samordning, prioritering och medverkan i alla OSPARs Kommittéer
När: tidigt vår 2013
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: Samankalla till förmöten för BDC, HASEC och EIHA, prioriteringar, avsätta resurser, bedöma behov av dragning till GD samt MD. Följa upp RSC och OIC. Samråda med MD.

Allmänna Mål: Införlivande, genomförande och rapportering av överenskommelse inom Konventionen

- *Vad:* Beslut och rekommendationer inom BDC och EIHA bör gås igenom och vid behov ett åtgärdsprogram för dess genomförande och rapportering säkerställas.
När: Att levereras senast sex veckor innan 2013:års kommitté möte
Vem: HoD för Kommittéerna samordnar arbetet med analys av instrument som faller inom ramen för sitt ansvarsområde.
Aktiviteter att genomföras av HaV: analys av antagna instrument inom BDC och EIHA samt vid behov utveckling av åtgärdsprogram för dess genomförande.
Kopplingar: Genomförande av OSPARs beslut och rekommendationer i Västerhavet har relevans för olika processer med tonvikt på: miljömål Hav i balans, havsplanering, HMD.
- *Vad:* Rapportering i enlighet med en uppdaterad bilaga 2. Den svenska årliga rapporteringen bör uppdateras med GIS data.
När: Att levereras årligen i enlighet med listan i bilaga 2.
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: säkerställa resurser för rapportering och tillgängliggöra, följa upp samt sprida informationen till potentiella användare.
Kopplingar: Rapportering i ett OSPAR sammanhang om olika parametrar som beskriver havsmiljöstatus och belastningar i Västerhavet är direkt kopplat till övervakningsprogrammet och har relevans för olika processer med tonvikt på: miljömål Hav i balans, havsplanering, HMD.
- *Vad:* Kommunikationsstrategi
När: I samband med OSPARs kommissionsmöte 2013
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: säkerställa resurser för uppdatering av informationsunderlag om arbetet i OSPAR och göra det tillgänglig genom olika redskap. Informera om viktiga beslut och rekommendationer.
Kopplingar: En kommunikationsstrategi bär starka olika aktörers ägande av arbetet och länka till andra processer och skalor.

Mål 1: Stoppa och förhindra ytterligare förluster av biologisk mångfald (BDC & EIHA)

- *Vad:* Beslut om rekommendation för **skydda hotade arter och habitat**
När: december 2012-januari 2013
Vem: HaV, SLU: Aqua, NV, Artdatabanken och Lst VG och Halland.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Granska förslag på rekommendationer av relevans för delregion II och i samråd med Miljö Dep ge synpunkter till OSPARs sekretariat. Genomföra ex-ante analys för de rekommendationer som berör Sverige. Utveckla arbetsprogram för hur rekommendationerna som är av relevans för Sverige ska genomföras. Säkerställa former för rapportering. Arbeta för integrering av OSPARs listade arter och habitat i projektet för biogeografisk uppföljning av naturtyper, utveckling av ett nationellt åtgärdsprogram och inrättande av datavårdskap för de marina habitaterna.
Kopplingar: Miljömålen Hav i balans och 16, CBD; HMD § 13-D1, 4, 6; HaB direktivet.
- *Vad:* Analysera brister och förbättra data om **hotade habitat** för att kunna säkra regelbunden rapportering.
När: 2013
Vem: Lst VG och Lst Halland HaV enheten för miljöövervakning och datainsamling.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Delge medel, följa upp och rapportera till OSPARs sekretariatet.
Kopplingar: Miljömålen Hav i balans, CBD; HMD § 13, D6; HaB direktivet.
- *Vad:* Genomförande av **rekommendationen 2010/5** om hänsynstaganden till **hotade arter och habitat i MKB**.
När: 2013
Vem: HaV samt Lst VG och Halland.
Aktiviteter att genomföras av HaV: utveckla nödvändig vägledning, arbetsseminarium, information till berörda kommuner och rapportering till OSPARs sekretariat.
Kopplingar: Miljömålen Hav i balans, CBD; HMD § 13; HaB direktivet.
- *Vad:* Utveckla åtgärdsprogram för skydd av **Zostera ängar** i enlighet med OSPARs 2011 rekommendation och skapa förutsättningar för dess genomförande
När: 2013
Vem: HaV i samarbete med Lst VG och Halland, kommuner och HMI
Aktiviteter att genomföras av HaV: samordna arbetet och mobilisera havsmiljöanslags medel för genomförande av åtgärder.
Kopplingar: Miljömålen Hav i balans och ingen övergödning, CBD; HMD § 13.
- *Vad:* Ett **ekologiskt koherent** nätverk av marina skyddade område i Skagerrak och Kattegatt som effektivt förvaltas och förenligt med CBDs program för skyddade område, OSPAR:s överenskommelse och EU Habitat Direktivet.
När: Våren 2013.
Vem: HaV i samarbetet med Projektet Hav möter Land (Länsstyrelserna VG och Halland och HMI, GU, Chalmers samt Oceanografen)
Aktiviteter att genomföras av HaV: Säkerställa metodansatsen presenteras till BDC. Arrangemang av nordiskt seminarium, uppföljning. Samordning med Havsplaneringsarbetet om naturvärden. Testa och studera konnektiviteten mellan OSPAR MPAs i Kattegatt och Skagerrak inom ramen för nordiskt samarbete (DK och NO)
Kopplingar: CBD, HMD, miljömål Hav i balans, havsplanering.

- *Vad:* Begränsa införandet av främmande arter och skadliga vattenlevande organismer och patogener i Västerhavet och Östersjön genom att stärka OSPAR/HELCOM samarbete kring förebereelser för genomförande av Barlastvatten konventionen (BWMC) som förväntas träda i kraft 2014 och upprätta en gemensam ram för undantag för Nordostatlantens och Östersjön. Säkerställa att arbetet är biologisk grundat.
När: 2012-2013
Vem: Transportstyrelsen med stöd av HaV, SLU-Aqua samt Artdatabanken.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Enheten för analys och forskning stödja transportstyrelsen med biologiskt underlag och analys. Enheten för hållbar utveckling medverka i och följa upp arbetet. Söka samarbete med DK och NO. Lägga upp en arbetsform för granskning av dispenser.
Koppling: HMD D2; Barlastvatten konventionen; CBD; Miljö status i Östersjön HELCOM.

- *Vad:* Arbeta för att **marint skräp** minskar till nivåer som påvisas göra en skillnad på belastningsproblematiken i Skagerrak och Kattegatt kust-och havsmiljön. Aktivt medverka i framtagande av ett regionalt åtgärdsprogram med syfte att väsentligt minska marint avfall i OSPAR delregion II: Nordsjön inklusive Kattegatt och Skagerrak. Säkerställa medel och genomförande av övervakningsprogrammet i stränderna. Säkerställa genomförande av och rapportera om OSPARs rekommendation 2010/19 ”fishing for litter”. Stödja arbete och forskning som ökar förståelse för mikroplast.
När: 2013
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: Identifiering av nödvändiga åtgärder för Sveriges västkustsdal. Vara formativ av åtgärdsprogrammet. Mobilisering av medel uppdragsbeskrivning och avtal, uppföljning, information till fiskare och hamnadministration, rapportering till OSPARs sekretariat.
Koppling: HMD § 13 - D10; Västra Götaland och Västkommunernas prioritering; Rio + 20.

- *Vad:* Följa upp frågan om skydd av biologisk mångfald på **internationellt vatten**, dra lärdomar till UNCLOS processen, samt arbeta för **tvärsektoriellt samarbete** mellan behöriga organisationer för att uppgradera deras skyddsåtgärder.
När: 2013
Vem: HaV i samarbete med Transportstyrelsen
Aktiviteter att genomföras av HaV: Stödja i olika sammanhang samarbetet mellan OSPAR och NEAFC, ta tillfällen och informera olika RFMOs samt IMO om behov av intersektoriell samordning för skydd av OSPARs MPA i ABNJ.
Koppling: CBD; UNCLOS; RFMO (NEAFC, ICCAT, IMO) Arktis; CCMLAR

Mål 2: Bekämpa övergödning

- *Vad:* Främja samarbete mellan ICG EUT och EMO och användningen av **modellering och fjärranalys** som beslutsunderlag.
När: 2013
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: Planera för svensk medverkan och vara värd för ett gemensamt möte. Koppla till revisionsarbete inom HELCOM TAGREV.
Koppling: Miljömål ingen övergödning; HELCOMs BSAP.

- *Vad:* Förbättra **RID data** och rapportering system samt säkerställa samordning med HELCOMs PLC
När: 2013
Vem: HaV, SMHI, SLU, SMED
Aktiviteter att genomföras av HaV: Följa upp och säkerställa genomförande
Koppling: Miljömål ingen övergödning; HELCOMs BSAP.

Mål3: Minska utsläpp och läckage av farliga ämnen

- *Vad:* Stimulera forskning, bistå med underlag samt medverka i övningar för att kontinuerligt **uppdatera CEMP** med fokus på tennföreningar/TBT och hormonstörande ämnen/imposex. Sprida information till presumtiva intressenter.
När: 2103
Vem: Naturvårdsverket, Kemi och Naturhistoriska Riksmuseet.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Följa upp och samordna
Koppling: HMD-D8,9; Havsmiljöstatus i Östersjön, HELCOM.
- *Vad:* **Kvicksilver/** Säkerställa genomförande av relevanta beslut och rekommendationer om kloralkaliteknik och kontroll av spridning från krematorier.
När: 2103
Vem: Naturvårdsverket, Kemi och Naturhistoriska Riksmuseet.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Följa upp
Koppling: HMD-D8,9; Kvicksilver konventionen.
- *Vad:* Utvärdera pågående övervakning av halter av **föroreningar i fågelägg** samt dess inkorporering i CEMP programmet av JAMP.
När: 2103
Vem: Naturhistoriska Riksmuseet och Naturvårdsverket.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Följa upp och samordna.
Koppling: HMD-D8;
- *Vad:* Bereda arbetet för att börja rapportering av data om **föroreningar i sediment**.
När: 2103
Vem: SGU, Naturvårdsverket.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Följa upp
Koppling: HMD-D8
- *Vad:* Rapportering av data om **effekter**.
När: 2103
Vem: Naturvårdsverket och tillämpliga datavärddar.
Aktiviteter att genomföras av HaV: Följa upp
Koppling: HMD-D8
- *Vad:* Agera samankallande och medverka i ICG-C om **kumulativa effekter**. Samt organisera för HaV ett seminarium om kumulativa effekter.
När: 2013
Vem: Göteborgs Univ på uppdrag av HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: uppdragsbeskrivning, kontrakt, uppföljning.
Koppling: HMD; Miljömålen; Östersjön/HELCOM

Mål 4: förhindra och eliminera föroreningar och skydda mot skadliga effekter från olje- och gas verksamhet

- *Vad:* Följa upp arbetet med Riskanalys och miljövägledning för borrning under särskilt extrema förhållanden med tonvikt på OSPARs område I och V.
När: 2013
Vem: SGU
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp och samordna samt hämta in kunskap till Arktiska Rådets PAME grupp.
Koppling: EU förordning, UNCLOS Konventionen, Bonn Agreement, Arktiska Rådet
- *Vad:* Följa upp och aktivt påverka arbetet med miljövägledning för olje- och gas industri i OSPARs område I och V.
När: 2013
Vem: SGU
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp och samordna samt hämta in kunskap till Arktiska Rådets PAME grupp.
Koppling: EU förordning, UNCLOS Konventionen, Bonn Agreement, Arktiska Rådet
- *Vad:* Medverka i arbetet som säkerställer en miljömässigt acceptabelt hantering av föråldrande installationer. Medverka i revision av beslut 98/3 om “decommissioning of offshore installations”.
När: 2013
Vem: SGU
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp och samordna
Koppling: EU förordning, HMD-D6, London Konventionen
- *Vad:* Aktivt medverka i arbetet för att minska effekter av belysning från plattformar på fåglar med tonvikt på utveckling av överenskommelse om BAT.
När: 2013
Vem: SGU (Lunds Universitet); Arktiska Rådet; Fågel Direktivet.
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp och samordna samt hämta in kunskap till Arktiska Rådets PAME grupp.
Koppling: Arktiska Rådet, HMD-D11, HaB Direktivet, BDC, EIHA

Mål 5: att förhindra förorening från radioaktiva ämnen

- *Vad: Säkerställa rapporteringen enligt följande:*
Utsläpp från **kärntekniska anläggningar**, icke kärntekniska anläggningar, koncentrationsdata, interkalibreringsövningen, PARCOM
När: 2013
Vem: SSM
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp bjuda in SSM till ett seminarium på HaV
Koppling: HELCOM, EUBSS kärnsäkerhetsdirektivet
- *Vad:* Aktivt delta i arbetet med att definiera ”**close to zero**” och ”historical levels” som är grundläggande i strategin.
När: 2012-2013
Vem: SSM
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp och mobilisera i HMD arbete

Koppling: IAEA, HELCOM eventuellt

- *Vad:* Granskning av existerande **forskning om effekter** på miljön förorsakade av utsläpp från icke kärnteknisk verksamhet.
När: 2013
Vem: SSM
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp och föda in i forskningsagendan
Koppling:
- *Vad:* Granskning av QA rutiner för mätning och rapportering av radioaktiva ämnen
När: 2013
Vem: SSM
Aktiviteter att genomföras av HaV: följa upp
Koppling:
- *Vad:* Medverka i diskussionen och bistå HaV med underlag av relevans för bedömning av **GES** utifrån radioaktiva ämnens perspektiv.
När: 2013
Vem: SSM & HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: bjuda in SSM till diskussion.
Koppling: EU BSS kärnsäkerhetsdirektivet, IAEA, ICRP
- *Vad:* Ha beredskap för att vid behov kunna informera om historiskt dumpat avfall på havsbotten
När: 2012-2013
Vem: SSM & HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: informera SSM vid behov.
*Koppling:*IAEA
- *Vad:* Presentera marint relaterade verksamhet för HaV
När: 2013
Vem: SSM & HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: bjuda in SSM till diskussion.
*Koppling:*myndighets samarbete

Mål 6 & 7: Effektiv regional samordning av genomförande av Havsmiljödirektivet

(aktiviteterna är direkt kopplat till genomförande av Havsmiljödirektivet)

- *Vad:* Medverka i de grupper där samordning av genomförande av Havsmiljödirektivet i Nordsjön diskuteras: CoG möten, ICG: MSFD möten och vid behov MSCG projektsamordningsgrupp
När: 2013
Vem: HaV
Aktiviteter att genomföras av HaV: Deltagande på möten. Samordning av uppföljning.
- *Vad:* Revidering av regional övervakningsprogram JAMP för genomförande av Vatten och Havsmiljödirektivet
När: 2013
Vem: HaV

Aktivitet att genomföras av HaV: medverka i JAMP arbetsgruppen följa upp uppdraget och ta vara på resultatet.

- *Vad:* Medverka i framtagande av en OSPAR (HaV) Havsmiljödirektivets forskningsagenda
När: 2012-2013
Vem: HaV ; HMI
Aktivitet att genomföras av HaV: uppdragsbeskrivning, kontrakt, följa upp uppdraget och ta vara på resultatet. Informationsseminarium till presumtiva intressenter
- *Vad:* Vara samkallande och ledande i COBAM och aktivt medverka i utveckling av principer för och förslag på operativa indikatorer med tonvikt på biologisk mångfald D1,D2,D3,D4,D6
När: 2013 att rapportera till BDC och CoG
Vem: HaV
Aktivitet att genomföras av HaV: uppdragsbeskrivningar, identifiering av experter, kontrakt och uppföljning.
- *Vad:* Utveckla metoder för samhällsekonomiska analyser med koppling till Havsmiljödirektivet, Medverka i OSPAR ICG:SEA
När: 2013
Vem: HaV
Aktivitet att genomföras av HaV: följa upp uppdraget och ta vara på resultatet, Analys om användningsområde och informationsseminarium till presumtiva intressenter.
- *Vad:* Aktivt medverka i OSPARs upplägg av övervakning samt forskningsprojekt om havets försurning med tonvikt på status och effekter som förändringar kan tänkas ha på föroreningarnas toxicitet, biota och viktiga habitat. Tema biologisk mångfald och ekosystemansatsen (BDC och EHIA)
När: 2013
Vem: HaV, GU(Kristineberg), SMHI
Aktivitet att genomföras av HaV: uppdragsbeskrivning, kontrakt för medverkan.

Bilaga 2. OSPAR Möteschema höst 2012 vår 2013

Följande möte arrangerades i Sverige 2012

HASEC: ICG:EUT och ICG EMO, Göteborg

RSC: Definitioner om historiska nivåer och nivåer nära noll, Solna

EIHA: Samordning i Nordsjön och Östersjön kring Ballasvattenkonventioner, Norrköping

Följande möte ska arrangeras i Sverige 2013

OSPARs: Kommissionsmöte 2013, Göteborg

BDC-COBAM MSFD-övervakningsmöte för biologisk mångfald indikatorer

Följande möte ska arrangeras i Sverige 2014-2016

EIHA: Kommitté möte 2014

Eventuellt OIC Kommitté möte 2015

Eventuellt RSC eller HASEC Kommittee möte 2016

Akronym	Datum	Möte / grupp	Värdland	Inlämnings datum	Bemanning
ICG COBAM 2012	4-6 September 2012	Intersessional Correspondence Group on Biodiversity Assessment and Monitoring	UK Aberdeen		Ulla- Li Z (HMI)
ICG MSFD	16-17 October 2012	Intersessional Correspondence Group on the Marine Strategy Framework Directive	France Paris		Ulla-Li Z (HMI) Sara Gren
ICG EUT and ICG EMO	5-7 November 2012	Intersessional Correspondence Group on Eutrophication and Intersessional Correspondence Group on Eutrophication Modelling	Sweden Gothenburg		Karin Wesslander Robinsson Bertil Håkansson
ICG ML	7-8 November 2012	Marine Litter	France Brest,		Johanna Eriksson Per Nilsson
JL	20 November 2012	Jurists/Linguists		30 October 2012	Karin Wall
CoG	21-22 November 2012	Coordination Group	Secretariat London	30 October 2012	Laura Píriz
HoD	22 November 2012	Heads of Delegation	Secretariat London		Laura Píriz
RSC	25 November	Expert grupp	Sweden Solna		Anki Hägg
OSPAR-ICES	11-14 December	Expert group	Secretariat ICES offices, Copenhagen		
ICG-C	12-13 December	Cumulative Effects	Copenhagen Denmark		Thomas Backhauser Ingela Issaksson
MIME	10-14 December 2012	Working Groups on Monitoring and on Trends and Effects of Substances in the Marine Environment (MIME)	Secretariat ICES offices, Copenhagen	16 November 2012	Elisabeth Nyberg Ann Sofie Wennersson
ICG-MPA	21-23 Januari 2013	Marine Protected Areas	Skottland Edinburg		Lena Tingström Maria Kilnäs Per-Olof Moksness Laura Píriz
INPUT	23-25 January 2013 (2.5 days)	Working Group on Inputs to the Marine Environment	Secretariat	1 January 2013	Berit Arheimer Lars Sonesten Christina Eklund
RSC	4-8 February 2013	Radioactive Substances Committee	The Netherlands The Hague	11 January 2013	Anki Hägg
BDC	11-15 February 2013	Biodiversity Committee	Norway Trondheim	18 January 2013	Laura Píriz Anna Karlsson Susanne Vikar
NSN	20-21 February 2013	North Sea Network	Denmark Copenhagen	29 January 2013	N/A
OIC	11-15 March 2013	Offshore Industry Committee	United Kingdom	15 February 2013	Lovisa Zillen Snowball
HASEC	15-19 April 2013	Hazardous Substances and Eutrophication Committee	Secretariat London	22 March 2013	Karl Lilja Anneli Rudström Laura Píriz Karin Wesslander

Akronym	Datum	Möte / grupp	Värdland	Inlämnings datum	Bemanning
EIHA	15-19 April 2013	Environmental Impact of Human Activities Committee	Belgium	22 March 2013	Jan S Crona Laura Píriz Henrik Ramstedt
JL	6-7 May 2013	Jurists/Linguists	Secretariat London	14 April 2013	Karin Wall
CVC	8 May 2013	Chairman and Vice-Chairmen	Secretariat London		Laura Píriz
CoG	8-9 May 2013	Coordination Group	Secretariat London	16 April 2013	Laura Píriz Tobias Porsbring
HOD	10 May 2013	Heads of Delegation	Secretariat London	17 April 2013	Laura Píriz
ICG MSFD	6-7 Juni 2013	Intersessional Correspondence Group on the Marine Strategy Framework Directive	Bryssel		Tobias Porsbring Patrik Börjesson
OSPAR	24-28 June 2013	OSPAR Commission	Sweden Gothenburg	31 May 2013	Laura Píriz Jorid Hammersland Björn Sjöberg Jan Sch. Crona Anna Karlsson Karin Wall

Bilaga 3. Den svenska resursbasen

Samordnare och experter som medverkat i OSPARs kommittéer per 2012-2013

Nivå/grupp	Samordnare/HoD	Sakkunniga när inget annat anges tillhör dessa HaV
Reg Kansliet	Miljö Departementet <i>Jorid Hammersland</i>	Jorid Hammersland (BDC, EIHA); Mattis Loberg (OIC); Stefan Appelgren (RSC); Fredrik Hannerz (Arktis), Charlotta Sörquist (HMD), Lars Berg (CBD), Helena André (London), Landsbygd (NEAFC, ICCAT, NASCO)
HoD	<i>Laura Píriz</i>	HoD och KOM Avd och GD dragning för Beslut, Rek, riktlinjer/manualer
J/L	<i>Karin Wall</i>	I samråd med Laura Píriz och Sara Grahn Jurister från alla ansvariga myndigheter bör identifieras
CoG	<i>Laura Píriz</i>	CoG är närmas HoD. CoG godkänner ToR, och samordnar kommittéernas arbete med fokus på tvärgående frågor och MSFD
ICG- MSFD	<i>Tobias Porsbring</i> , Karin Pettersson, Patrik Börjesson och <i>Laura Píriz</i>	Bertil Håkansson; Agnes Ytterberg; Mats Ivarsson; Anna Karlsson;
BDC	<i>Laura Píriz och Anna Karlsson</i>	COBAM samankallande roll: Ulla Li Zweifel (HMI) COBAM svensk samordnare för biodiv Anna Karlsson COBAM:s expert grupperna för D1, D2, D3, D4, D6 är bemannade se bilaga 1. MPA: Lena Tingström; Maria Kilnäs (Lst VG); MPA, ekologisk koherens: Pia Norling, Per-Olav Moksnes (HMI); Per Johnson (GU); Mats Lindergart (HMI) ABNJ: Laura Píriz; Niels Krabbe; Lisa Eurén Höglund (UD) EBSAs: Staffan Danielsson; Mattias Sköld (SLU-Aqua) IMO: MEPC Henrik Ramstedt (TS); Jessica Hjerpe-Olausson, Ulrika Borg (SfV); Reidar Grundström (SfV); Anna Staaf (SfV); Maria Brunnmyr (SfV) NEAFC, ICCAT: Fredrik Arrhenius(LDep); Karin Bjerner, Karin Linderholm Hotade arter: Anna Karlsson, Staffan Danielsson; Susanne Viker; Erland Lettevall, Christina Halling (ArtDB); Anders G Olsson (LstVG); Bo Gustavsson (Lst Halland) Hotade Fiskar: Karin Linderholm; Mikael Svenson (Art DB); Henrik Svedäng (SLU-Aqua); Hotade habitat: Ingemar Andersson; Mona Johansson (Art DB); Per-Olav Moksnes (HMI); Mattias Sköld (SLU-Aqua); Erland Lettevall; Ewa Lawett (Lst VG); Lena Tingström Havsfåglar: David Schonberg-Alm NV; Leif Nilsson Lunds Univ; Hans Alexandersson Lst VG
EIHA	<i>Jan Schmidtbauer Crona</i>	SEA: Mats Ivarsson (genom konsulter (IVL, ENVECO)) MSP: Joacim Johannesson, Eva Rosenhall ML: Johanna Eriksson; Per Nilsson (HMI) UN: Johanna Eriksson; Peter Sigray (FOI); Mathias Andersson (FOI) BW: Henrik Ramstedt (TS); Erland Lettevall (HaV) Maritim transport: Henrik Ramstedt (TS); Jessica-Hjerpe Olausson, Ulrika Borg (SfV); Reidar Grundstrom (SfV); Anna Staaf (SfV); Maria Brunnmyr (SfV) NECA: Henrik Ramstedt (TS); Ida Reuterward (MD)

		<p>CCS: Linda Wickström (SGU) UXO: Gunnar Möller (FM) Muddermassa: Malin Hemmingsson, Caroline Carlsson; Christer Larsson; Johanna Andreasson Vindkraft: Malin Aarsrud; Johanna Andreasson Undervattens Kablar: Anders Elhammer (SGU); biol Hans Nilsson (SLU-Aqua Lysekil); Ingemar Andersson Kumulativa effekts/coctails: Thomas Backhaus; (GU) Ingela Isaksson; (Lst VG)</p>
HASEC	<p>HoD, EUTROFIERING och övriga frågor Philip Axe</p> <p>HAZARDOUS SUBSTANCES Naturvårdsverket (NV) Tove Lundeborg</p>	<p>INPUT: Berit Arheimer (SMHI), Cristina Eklund, (SMHI); Lars Sonesten (SLU) RID: Lars Sonesten (SLU) EUT: Karin Wesslander (SMHI); (Helene Ejhed (IVL)) EMO: Pia Andersson (SMHI) (ledig) Kari Eilola (SMHI)</p> <p>Andra experter NV: Karl Lilja; Anneli Rudström CAMP: miljöövervakning-luft; POluft@naturvardsverket.se; Matthew Ross-Jones (NV); Titus Kyrklund (NV); Ulla Bertills (NV) Kontakt för HaV; effektrelaterade metoder; koppling till MSFD: Ann-Sofie Wernersson; Bengt Fjällborg HoD för MIME: Elisabeth Nyberg (NRM) Kontakt för SGU: Lovisa Zillen (generellt) och Anna Apler för farliga ämne i sediment Marin försurning: Sam Dupont (GU) Kontakt för Kemi: Birgit Schreiber Koppling till WFD: Karl Lilja (NV) Olja: Jessica-Hjerpe Olausson; IVL, Sweco</p>
OIC	<p>Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) Lovisa Zillen Snowball</p>	<p>Drillex: Anders Elhammer (SGU) EIA: Lovisa Zillen Snowball (SGU) CCS: Linda Wickström (SGU) Vatten kvalitet: Anna Apler (SGU); Birgit Schreiber (Kemi)</p>
RSC	<p>Strålsäkerhetsmyndigheten(SSM) Anki Hägg</p>	<p>Pål Andersson (SSM)</p>
Arbetsgrupper under CoG		
Science agenda	<p><i>Pia Norling</i></p>	<p>Per Nilsson (HMI)</p>
JAMP	<p>Elisabeth Sahlsten och Patrik Börjesson</p>	<p>Elisabeth Sahlsten; Gunilla Ejdung ; Sverker Evans) Tove Lundeborg (NV), Elisabeth Nyberg (NRM)</p>
Försurning	<p>Elisabeth Sahlsten</p>	<p>Sam Dupont (GU), Michael Thorndyke (GU), Elisabeth Sahlsten (HaV); Bengt Karlson (SMHI)</p>
Rapportering	<p>Rasmus Kaspersson</p>	
	<p>Muddermassa deponi Vindkraft Hydrografisk (data till ICES) Plankton (data till ICES) MPA</p>	<p>Caroline Carlsson, Johanna Andreasson Malin Aasrund (?) /Johanna Andreasson</p> <p>Jan Szaron (SMHI) Lars Johan Hansson (SMH) Lena Tingström (HaV) Vic-natur</p>

Bilaga 3 a Svenska experter i COBAM OSPAR-MSFD

Biologisk mångfald (2012)

Co-convener	Ulla- Li Zweifel	HMI	ullali.zweifel@havsmiljoinstitutet.se
National	Anna Karlsson Patrik Börjesson Tobias Porsbring Laura Piriz	SwAM SwAM SwAM SwAM	anna.karlsson@havochvatten.se Patrik.borjesson@havochvatten.se tobias.prosbring@havochvatten.se laura.piriz@havochvatten.se
Experts			
a.	Birds	Leif Nilsson (LU) Hans Alexandersson; Lst VG	leif.nilsson@zoekol.lu.se Hans.Alexandersson@lansstyrelsen.se
b.	Mammals (and reptiles)	Tero Härkonen Karl Lundström; SLU	tero.harkonen@nrm.se Karl.lundstrom@slu.se
c.	Fish [and cephalopods]	Håkan Wennhage; SLU Lena Bergstrom, SLU Jens Olsson; SLU	Hakan.wennhage@slu.se Lena.Bergstrom@slu.se jens.olsson@slu.se
d.	Non-indigenous species	Malin Werner; SLU	Malin.werner@slu.se
e.	Seabed habitats	Mona Johansson, ADB Christina Halling Mattias Sköld; SLU PerMoksnes; HMI Hans Nilsson; SLU	Mona.Johansson@slu.se Christina.Halling@slu.se Mattias.skold@slu.se Per.Moksnes@havsmiljoinstitutet.se Hans.nilsson@slu.se
f.	Pelagic habitats	Marie Johansen, SMHI Bengt Karlson; SMHI	marie.johansen@smhi.se bengt.karlson@smhi.se
g.	Food webs	Marie Johansen, SMHI Bengt Karlson; SMHI	marie.johansen@smhi.se bengt.karlson@smhi.se

SwAM = Swedish Agency for Marine and Water Management; SLU = Swedish University of Agriculture;
SMHI = Swedish Meteorological & Hydrological Institute; HMI= Marine Environment Institute;
LstVG = County Administration Västra Götaland; LU = Lunds University; NRM= Museum of Natural History

Bilaga 4. Gemensamma OSPAR-MSFD indikatorer

Havsmiljödirektivet (2008/56/EG) förordar att medlemsländernas övervakningsprogram skall vara ”sammanhängande och samordnade” (artikel 5.2). Detta har varit en viktig princip bakom framtagandet av gemensamma indikatorer inom OSPAR. Målet med OSPARs gemensamma indikatorer är att de skall ingå i JAMP, dvs OSPARs gemensamma bedömnings- och övervakningsprogram, och användas i så stor utsträckning som möjligt i nationella övervakningsprogram hos kontraktsparter som delar samma havsregion (t.ex. Nordsjön). Kontraktsparter som av ekologiska eller praktiska skäl inte kan använda en specifik indikator är dock undantagna från just den indikatorn. Kontraktsparter kan också välja att avsäga sig en eller flera indikatorer av skäl som rör ”avsaknaden av signifikant risk” eller ”oproportionerliga kostnader”, men detta måste då motiveras inför OSPAR.

En första konkret användning av de gemensamma indikatorerna är planerad till 2017 då de skall användas för statusbedömningar på havsregion-nivå inom ramen för havsmiljödirektivet. Detta kommer också enskilda kontraktsparter att ha stor nytta av inför rapporteringen till EU-Kommissionen år 2018.

OSPARs förslagna gemensamma indikatorer som Sverige tar ställning till innehåller två kategorier av indikatorer: 1) ”common” resp., 2) ”candidate”. Gemensamma indikatorer är så pass utvecklade och ingår också redan idag i övervakningen hos flera länder, att de kan komma att användas som gemensamma indikatorer relativt snart. För kandidat-indikatorerna återstår ännu en varierad grad av utvecklingsarbete, och ställningstagandet till om de också skall uppgraderas till gemensamma indikatorer kommer längre fram i tiden. Därför väljer Sverige i dagsläget att avstå från att uttala sig om enskilda kandidat-indikatorer kommer att ingå eller inte i vårt övervakningsprogram i framtiden.

Ett antal av indikatorerna används redan idag i miljöövervakningen i Sverige, alternativt så har Sverige intentionen att införliva dem i övervakningen längre fram i tiden. Detta har angivits i samband med Havsmiljödirektivets artikel 10 - rapportering till EU-Kommissionen, liksom i HaVs föreskrift HVMFS 2012:18. Denna information anges också i tabellerna nedan, liksom huruvida HaV i dagens kunskapsläge anser att också fler av de föreslagna gemensamma indikatorerna är nödvändiga att införa in i den svenska övervakningen längre fram, för att möta de åtaganden som följer med havsmiljödirektivet. Analysen i dagsläget är att Sverige bör acceptera och åta sig att använda 38 av de sammanlagt 44 föreslagna gemensamma indikatorerna i vårt övervakningsprogram för Nordsjön. Vidare bör Sverige stödja ett fortsatt utvecklingsarbete inom OSPAR för att ta fram ytterligare gemensamma indikatorer för tematiska områden och deskriptorer inom havsmiljödirektivet där täckningen i dagsläget är otillräcklig.

OSPAs föreslagna gemensamma indikatorer

<i>Däggdjur (D1)</i>				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställnings-tagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
M-1	Distributional range and pattern of grey and harbour seal haul-outs and breeding colonies	Common	Ja	
M-2	Distributional range and pattern of cetaceans species regularly present	Common	Ja	
M-3	Abundance of grey and harbour seal at haul-out sites & within breeding colonies	Common	Ja	
M-4	Abundance at the relevant temporal scale of cetacean species regularly present	Common	Ja	
M-5	Harbour seal and Grey seal pup production	Common	Nej	Vi bör också i fortsättningen använda enbart en liknande indikator
M-6	Numbers of individuals within species being bycaught in relation to population	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
<i>Fåglar (D1)</i>				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställnings-tagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
B-1	Species-specific trends in relative abundance of non-breeding and breeding marine bird species	Common	Ja	
B-2	Annual breeding success of kittiwake	Common	Nej	Inte motiverat att införliva då Sverige har endast en liten koloni av denna fågelart
B-3	Breeding success/failure of marine birds	Common	Nej	Sverige bör införliva denna eller liknande indikator
B-4	Non-native/invasive mammal presence on island seabird colonies	Common	Nej	Inte motiverat att införliva för svensk del
B-5	Mortality of marine birds from fishing (bycatch) and aquaculture	Candidate		
B-6	Distributional pattern of breeding and non-breeding marine birds	Common	Nej	Sverige bör införliva denna eller liknande indikator

<i>Fiskar och cephalopoder (D1)</i>				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställnings-tagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
FC-1	Population abundance/biomass of a suite of selected species	Common	Ja	
FC-2	OSPAR EcoQO for proportion of large fish (LFI)	Common	Ja	
FC-3	Mean maximum length of demersal fish and elasmobranchs	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
FC-4	By-catch rates of Chondrichthyes	Candidate		
FC-5	Conservation status of elasmobranch and demersal bony-fish species (IUCN)	Candidate		
FC-6	Proportion of mature fish in the populations of all species sampled adequately in international and national fish surveys	Candidate		
FC-7	Distributional range of a suite of selected species	Candidate		
FC-8	Distributional pattern within range of a suite of selected species	Candidate		

<i>Bentiska livsmiljöer (D1 / D6)</i>				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställnings-tagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
BH-1	Typical species composition	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
BH-2	Multi-metric indices	Common	Ja	
BH-3	Physical damage of predominant and special habitats	Candidate		
BH-4	Area of habitat loss	Candidate		
BH-5	Size-frequency distribution of bivalve or other sensitive/indicator species	Candidate		

Främmande arter (D2)				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställnings-tagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
NIS-1	Pathways management measures	Candidate		
NIS-2	Rate of new introductions of NIS (per defined period)	Candidate		
	Management of risk on pathways of introduction	Candidate		

Näringsvävar (D4)				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställnings-tagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
FW-1	Reproductive success of marine birds in relation to food availability	Common	Nej	Sverige bör införliva denna eller liknande indikator
FW-2	Production of phytoplankton	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
FW-3	Size composition in fish communities (LFI)	Common	Ja	
FW-4	Changes in average trophic level of marine predators (cf MTI)	Common	Ja	
FW-5	Change of plankton functional types (life form) index Ratio between: Gelatinous zooplankton & Fish larvae, Copepods & Phytoplankton; Holoplankton & Meroplankton	Common	Nej	Sverige bör införliva denna eller liknande indikator
FW-6	Biomass, species composition and spatial distribution of zooplankton	Candidate		
FW-7	Fish biomass and abundance of dietary functional groups	Candidate		
FW-8	Changes in average faunal biomass per trophic level (Biomass Trophic Spectrum)	Candidate		
FW-9	Ecological Network Analysis indicator (e.g. trophic efficiency, flow diversity)	Candidate		

<i>Pelagiska livsmiljöer (D1)</i>				
Kod i COBAM	Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställningstagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
PH-1	Changes of plankton functional types (life form) index Ratio	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
PH-2	Plankton biomass and/or abundance	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
PH-3	Changes in biodiversity index (s)	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator

<i>Eutrofiering (D5)</i>			
Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställningstagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
Waterbourne nutrient inputs	Common	Ja	
Atmospheric nutrient inputs	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
Winter nutrient concentrations	Common	Ja	
Chlorophyll concentration	Common	Ja	
Nuisance species: <i>Phaeocystis</i>	Common	Nej	Denna art är inget problem i Sverige men vi bör använda liknande indikatorart för bedömning av övergödning
Oxygen	Candidate		

<i>Hydrografiska förhållanden (D7)</i>			
Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställningstagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
Extent of area affected – physical	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
Spatial extent of habitats affected	Candidate		
Changes in habitat functions	Candidate		

<i>Farliga ämnen (D8 / (D9))</i>			
Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställningstagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
Inputs of Hg, Cd and Pb via water and air	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
Metals (Concentrations of Hg, Cd and Pb, in biota and sediment)	Common	Delvis	Sverige bör införliva denna indikator
PCBs	Common	Delvis	Sverige bör införliva denna indikator
PAHs	Common	Delvis	Sverige bör införliva denna indikator
Organotins	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
PBDE	Common	Delvis	Sverige bör införliva denna indikator
HCB (hexachlorobenzene)	Common	Ja	
HCBD (hexachlorobutadiene)	Common	Nej	Inte motiverat att införliva som indikator för Sveriges del i dagsläget
Oiled birds	Common	Nej	Sverige bör införliva denna eller liknande indikator
Imposex	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
External fish disease	Common	Nej	Sverige bör införliva denna indikator
Lysosomal stability	Candidate		
Bile metabolites	Candidate		
Micronuclei (MN)	Candidate		
EROD	Candidate		

<i>Marint avfall (D10)</i>			
Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställningstagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
Beach litter	Common	Ja	
Litter on the sea floor	Common	Ja	
Litter in Fulmar	Common	Nej	Arten finns inte i Sverige men representativ svensk art bör efterforskas
Microplastic	Candidate		

<i>Tillförsel av energi, inbegripet undervattensbuller (D11)</i>			
Namn	Kategori	Rapporterad av Sverige till EU och i HVMFS 2012:18	HaVs ställningstagande till indikator inom den svenska havsmiljöövervakningen
Impulsive noise	Candidate		
Ambient noise	Candidate		

Bilaga 5. Rapporteringskyldighet OSPAR per 2011

(aktualisering pågår)

Legislative instrument	Title	ID	Environmental issue	Type of obligation	Responsibility	Reporting frequency	External data provider
OSPAR HSC	PARCOM Decision 90/3 on Reducing Atmospheric Emissions from Existing Chlor-Alkali Plants	24	Air quality, Chemicals, Waste, Water	Compulsory	HaV	Every 4 years	
OSPAR EIHA	Database on Offshore Wind-farms	448	Water	Compulsory	HaV	Annually	
OSPAR EIHA	Reporting on Dumping of Wastes at Sea	449	Chemicals, Waste, Water	Compulsory	HaV	Annually	SMED
OSPAR ASMO	CEMP: Co-ordinated Environmental Monitoring Programme (CEMP) (Miljögifter i biota)	451	Water	Compulsory	NV (miljögifter)	Annually	IVL
OSPAR ASMO	CEMP Co-ordinated Environmental Monitoring Programme (Biologiska parametrar)_Phytobenthos	451	Water	Compulsory	HaV	Annually	SMHI
OSPAR ASMO	CEMP Co-ordinated Environmental Monitoring Programme (Biologiska parametrar)_Phytoplankton	451	Water	Compulsory	HaV	Annually	SMHI
OSPAR ASMO	CEMP Co-ordinated Environmental Monitoring Programme (Biologiska parametrar)_Zooplankton	451	Water	Compulsory	HaV	Annually	SMHI
OSPAR ASMO	CEMP Co-ordinated Environmental Monitoring Programme (Biologiska parametrar)_Zoobenthos	451	Water	Compulsory	HaV	Annually	SMHI
OSPAR ASMO	CEMP Co-ordinated Environmental Monitoring Programme (Hydrografi och hydrokemi)	451	Water	Compulsory	HaV	Annually	SMHI
OSPAR ASMO	CAMP Comprehensive Atmospheric Monitoring Programme	450	Air quality	Compulsory	NV	Annually	IVL
OSPAR ASMO	RID: Comprehensive study on Riverine Inputs and Discharges to Convention Waters	452	Chemicals, Water	Compulsory	HaV	Annually	SMED
OSPAR HSC	Decision 98/4 on Emission and Discharge Limit Values for the Manufacture of Vinyl Chloride Monomer (VCM) including the Manufacture of 1,2-dichloroethane (EDC) (Amended by recommendation 2006/1)	458	Water	Compulsory	HaV	Every 4 years	

Legislative instrument	Title	ID	Environmental issue	Type of obligation	Responsibility	Reporting frequency	External data provider
OSPAR EUC	PARCOM Recommendation 88/2 on the Reduction in Inputs of Nutrients to the Paris Convention Area	465	Water	Compulsory	HaV	Every 4 years	
OSPAR EUC	PARCOM Recommendation 89/4 on a Coordinated Programme for the Reduction of Nutrients	467	Water	Expected	HaV	Every 2 years	
OSPAR HSC	Recommendation 99/1 on the Best Available Techniques for the Manufacture of Emulsion PVC (e-PVC) (Amended by recommendation 2006/1 with new reporting format and dates)	482	Water	Expected	HaV	Every 4 years	
OSPAR HSC	Recommendation 2000/1 on Best Environmental Practice (BEP) for the Reduction of Inputs of Agricultural Pesticides to the Environment through the Use of Integrated Crop Management Techniques	485	Water	Expected	HaV	Every 4 years	SJV
OSPAR HSC	Recommendation 2000/3 on Emission and Discharge Limit Values for the Manufacture of Emulsion PVC (e-PVC) from Vinyl Chloride Monomer (Amended by recommendation 2006/1)	487	Water	Expected	HaV	Every 4 years	
OSPAR EIHA	Recommendation 2003/2 on an OSPAR Framework for Reporting Encounters with Marine Dumped Conventional and Chemical Munitions (attached to the measure)	490	Water	Compulsory	HaV	Every 3 years	Försvarsmakten
OSPAR BDC	Recommendation 2003/3 on a Network of Marine Protected Areas	491	Water	Expected		Annually	
OSPAR HSC	Recommendation 2003/4 on Controlling the Dispersal of Mercury from Crematoria (Amended by recommendation 2006/2)	492	Water	Compulsory	HaV	Every 5 years	
OSPAR HSC	Decision 92/1 on the Reduction of Discharges of Chlorinated Organic Substances from the Production of Bleached Kraft and Sulphite Pulp (Amended by recommendation 2005/1)	499	Water	Expected	HaV	Every 4 years	
OSPAR HSC	PARCOM Recommendation 96/4 on the Phasing Out of the Use of One-Component Coal Tar Coating Systems for Inland Ships	528	Water	Voluntary request	HaV	Every 3 years	

Legislative instrument	Title	ID	Environmental issue	Type of obligation	Responsibility	Reporting frequency	External data provider
OSPAR HSC	Recommendation 2005/1 on Reporting Formats on the Implementation and Effectiveness of OSPAR Measures Relating to the Non-Ferrous Metal Industry (This reporting format replaces: PARCOM Rec 92/1 and 96/1 and OSPAR Rec 98/1, 98/2 and 2002/1)	583	Chemicals, Water	Compulsory	HaV	Every 4 years	
OSPAR HSC	Recommendation 2006/1 on Reporting Formats on the Implementation and Effectiveness of OSPAR Measures Relating to the Vinyl Chloride Industry	591		Compulsory	HaV	Annually	
OSPAR HSC	Annual report on Mercury Losses from the Chlor-Alkali Industry	596	Water	Compulsory	HaV	Annually	
OSPAR EIHA	Agreement on Sand and Gravel Extraction (Agreement 2003-15)	n.a.	Water	Expected	HaV	Annually	SGU
OSPAR RSC	Agreement on a Monitoring Programme for Concentrations of Radioactive Substances in the Marine Environment (Reference number: 2005-8, 2010 Revision)	n.a.	Water	Expected	HaV	n.a.	SSM
OSPAR RSC	OSPAR Report on Liquid Discharges from Nuclear Installations	447	Water	Compulsory	HaV	Annually	SSM
OSPAR RSC	PARCOM Recommendation 91/4 on Radioactive Discharges	503	Water	Compulsory	HaV	Every 4 years	SSM

Bilaga 6. Förkortningar

ABNJ – Areas Beyond National Jurisdiction.
 BDC – Biodiversity Committee
 CAMP – Co-ordinated Atmospheric Monitoring Programme
 CEMP – Co-ordinated Environmental Monitoring Programme.
 CLCS – Kontinentalsockelkommissionen.
 CoG – Coordination Group.
 EcoQOs – OSPAR Ecological Quality Objectives.
 EIHA – Working Group on the Environmental Impact of Human Activities.
 EUT – Eutrophication Grupp
 GES – god miljöstatus.
 HASEC - Hazardous Substances & Eutrophication Kommitte
 HaV - Havs-och vattenmyndigheten
 HMI - Havsmiljöinstitutet
 HSC – Hazardous Substances
 ICES – Internationella havsforskningsrådet.
 ICG – Intersessional correspondence group.
 IGE – Informal Group of DYNAMEC Experts.
 INPUT – Working Group on Inputs to the Marine Environment.
 ISA – International Seabed Authority.
 JAMP – The joint Assessment and Monitoring Programme.
 JL – Group of jurists and linguists.
 KEMI – Kemikalie inspektionen
 KP – kontraktsslutande parter.
 MM – Minister Meeting
 MPA – Marine protected areas.
 MSFD – EC Marine Strategy Framework Directive.
 MSP – Marine Spatial Planning.
 NRM - Naturhistoriska Riksmuseum
 NSN – North Sea Network of Investigators and Prosecutors.
 NV - Naturvårdsverket
 OIC – Offshore Oil and Gas Industry Committee.
 QSR – Quality Status Report.
 RSC - Radioactive Substances Committee.
 SfV- Sjöfartsverket
 SGU – Sveriges Geologiska Undersökning
 SMHI – Sveriges Meteorologiska Hydrologiska Institutet
 SSM - Strålskyddsmyndigheten
 TS - Transportstyrelsen
 UNEP – United Nations Environment Programme.
 CGFZ –Charlie Gibbs Fracture Zone.
 WWF – World Fund for Nature.

Fel! Ingen text med angivet format i dokumentet.